

موسکود

بشارت بہ منجی موعود

علی سرائی

تقديم به آستان مقدس حضرت فاطمه زهرا (س)

و حضرت صاحب الزمان (عج)

بشارت به منجی موعود

نگرشی تحقیقی درباره‌ی
منجی آخر الزمان

سرائی، علی، ۱۳۵۳ -

بشارت به منجی موعود: نگرشی تحقیقی پیرامون عقاید ملل، اقوام و ادیان جهان درباره‌ی
منجی آخرالزمان / علی سرائی. — تهران: موعود عصر(ع)،
۱۳۸۵.

۱۰۴ ص.

ISBN 964-6968-92-9

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه: ص. ۹۸-۱۰۵

۱. مهدویت در ادیان. ۲. مهدویت. ۳. آخرالزمان. ۴. مهدویت - پیشگویی‌ها. ۵. مهدویت -
مطالعات تطبیقی. الف. عنوان. ب. عنوان: نگرشی تحقیقی پیرامون عقاید ملل، اقوام و ادیان
جهان درباره منجی آخرالزمان.

۲۹۷/۴۶۲

BP ۲۲۴/۲/ ۴ ب ۵

۸۵-۱۵۷۴۰ م

کتابخانه ملی ایران

بشارت به منجی موعود

نویسنده: علی سرائی

ناشر: موعود عصر(عج)

سال و محل نشر: تهران، ۱۳۹۵

بشارت به منجی موعود

انتشارات موعود

قیمت: ۱۵۰,۰۰۰ ریال

تلفن مرکز پخش: ۰۲۱-۶۶۴۵۹۳۷۴ / شماره: ۰۲۱-۶۶۴۵۹۳۳۷

فروشگاه اینترنتی: www.shop.mouood.com

آدرس ناشر: تهران صندوق پستی ۸۳۴۷-۱۴۱۵۵

تلفن: ۸۸۹۴۱۲۳۵ - ۸۸۹۴۱۳۳۷ / شماره: ۸۸۹۴۱۴۰۲

فروشگاه ای‌ترنتی: www.yaranshop.ir

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى

مَوْلَايَ وَسَيِّدِي صَاحِبِ الزَّمَانِ

وَاجْعَلْنِي مِنْ أَنْصَارِهِ وَأَعْوَانِهِ وَالذَّابِّينَ عَنْهُ

وَالْمُسَارِعِينَ إِلَيْهِ فِي قَضَاءِ حَوَائِجِهِ وَ

الْمُمْتَثِلِينَ لِأَوْامِرِهِ وَالْمُحَامِلِينَ عَنْهُ وَ

السَّابِقِينَ إِلَى إِرَادَتِهِ وَالْمُسْتَشْهِدِينَ بَيْنَ يَدَيْهِ.

پروردگارا، درود فرست بر مولایم و آقایم حضرت صاحب الزمان و مرا از یازان و کمک رسانان و حمایت کنندگان و مدافعان آن بزرگوار قرار بده. جزو گروهی قرار ده که به سرعت برای انجام خواسته‌های او به

سویش می‌شتابند، و دستوراتش را بی‌کم و کاست انجام

می‌دهند، و از وی حمایت کرده و به جانب اراده‌اش

مشتاقانه سبقت می‌گیرند و پیش روی

او به شهادت می‌رسند.

فهرست

عنوان	صفحه
مقدمه	۹
انتظار و اعتقاد به منجی	۱۱
منجی موعود در عقاید اقوام و ملل جهان	۱۵
اسامی و القاب منجی موعود در کتب ادیان جهان	۲۱
زرتشتیان و بشارت به منجی موعود	۲۵
هندوها و بشارت به منجی موعود	۲۹
یهودیان و بشارت به منجی موعود	۳۳
مسیحیان و بشارت به منجی موعود	۳۷
مسلمانان و بشارت به منجی موعود	۴۱
حکومت آینده‌ی جهان	۵۳
دین آینده‌ی جهان	۵۵
شادمانی جهانیان از ظهور منجی موعود	۶۱
انصار و یاران منجی موعود	۶۳
علائم و نشانه‌های ظهور منجی موعود	۷۱
حوادث شش ماه منتهی به ظهور منجی موعود	۷۹

۸۳	از زبان منجی موعود.....
۸۷	دعای عهد
۹۵	پی‌نوشت‌ها.....
۱۰۰	منابع و مأخذ.....

مقدمه :

بشر از روزی که روی زمین سکنا گزیده، پیوسته در آرزوی یک زندگی اجتماعی مقرون به سعادت بوده و به امید رسیدن چنین روزی قدم برداشته است و اگر این خواسته مصداق خارجی نداشت، هرگز چنین آرزو و امیدی در نهاد وی نقش نمی‌بست.

از این رو و به حکم ضرورت، در آینده‌ی جهان روزی فرا خواهد رسید که در آن روز جامعه‌ی بشری پراز عدل و داد شده، انسان‌ها غرق فضیلت و کمال می‌شوند و با صلح و صفا زندگی خواهند کرد.. (۱)

انتظار چنین روزی، حالتی در انسان به وجود می‌آورد که می‌تواند «امید»، «اشتیاق» و «آمادگی» را برای آینده‌ی روشن در خود تجربه کند، آینده‌ای در سایه‌ی دولت کریمه‌ی منجی موعود.

کاشتن گل انتظار در قلب و آبیاری آن با قطرات شوق و امید فقط مختص مسلمانان و به خصوص شیعیان، نیست. بوی عطر خوش گل انتظار، از روزنه‌های گفتگوی ادیان و تمدن‌ها نیز به مشام می‌رسد که نشان از رویش این گل در میان تمامی ادیان، اقوام و ملل جهان از دیرباز دارد. ایده‌ی ظهور منجی موعود با خود عدل و قسط، گشایش و آسایش را در مقطع پایانی تاریخ حیات انسان به ارمغان خواهد آورد و به ستم و تجاوز ظالمان در پهنه‌ی کره‌ی خاکی پایان خواهد داد و دولت کریمه‌ی عدل پرور و دادگستری را بنیان خواهد نهاد. این عقیده‌ای است که پیروان ادیان بزرگ جهان و بخش چشم‌گیری از سایر ملل بدان ایمان داشته و دارند.

اعتقاد به ظهور منجی بزرگ جهان و فراهم آوردن شرایط لازم برای ظهور او، از جمله آموزه‌های اصلی و پایه‌های اعتقادی همه‌ی مذاهب و آیین‌هاست، تاحدی که گاهی برنامه‌های کلان سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و... کشورها براساس این اعتقاد طراحی می‌شوند. مجموعه‌ی حاضر، سفری است تحقیقی، درباره‌ی همین اعتقاد، در کوچه پس کوچه‌های تفکرات ادیان، اقوام و ملل جهان. امید است خداوند متعال ما را در زمینه‌سازی ظهور حجت و ذخیره‌ی خویش - مهدی موعود، ارواحنا له الفداه - یاری نماید.

تهران - بهار ۸۴

علی سرائی

انتظار و اعتقاد به منجی

انتظار در لغت به معنی چشم داشت و چشم به راه بودن و نوعی امید به آینده داشتن است. نتیجه‌ای که از معنای لغوی «انتظار» به دست می‌آید این است که اگر کسی کار خیر و شایسته‌ای انجام داده، منتظر است تا روزی فرا رسد و پاداش کار خیرش را دریافت کند و اگر کسی عمل زشت و ناهنجاری انجام داده، منتظر کیفر آن است.

انتظار در اسلام - به ویژه مذهب تشیع - عبارت است از ایمان استوار بر امامت و ولایت حضرت ولی عصر (عج) و امید به ظهور مبارک آن حجّت الهی و آغاز حکومت صالحان.

انتظار فرج در اسلام، در واقع نوعی آمادگی است، آمادگی برای پاک شدن و پاک زیستن، آمادگی برای حرکتی مستمر و دائم، توأم با خودسازی و دگرسازی و زمینه‌سازی و سرانجام، آمادگی برای شرکت در نهضت عظیم حضرت مهدی (عج) که آغاز آن ظهور حضرت و پایان آن، شکست تاریکی و ظلم و نتیجه‌ی آن، برپایی حکومت عدل الهی است.

انتظار ظهور منجی موعود یک عقیده‌ی عمومی و مشترک است

و اختصاص به یک قوم و ملت و دین ندارد. ادیان و مذاهب گوناگون که در جهان حکومت می‌کنند، عموماً ظهور او را خبر داده‌اند، اگرچه در اسم او اختلاف دارند.

اعتقاد به منجی و موعود جهانی یک اشتیاق و میل باطنی است، اسلام و ادیان دیگر نیز، با وعده‌ی ظهور منجی بزرگ، این خواسته و شوق درونی را بی پاسخ نگذاشته و به نوعی این عطش را زنده و تازه نگه داشته‌اند.

علی‌رغم تحریف کتاب‌های دینی ادیان گذشته، در بخش‌های زیادی از آن‌ها، به نمونه‌هایی از نویدهایی که توسط انبیای الهی (ع) به تمام امت‌هایشان رسیده است، برمی‌خوریم.

در کتب عهد عتیق (تورات و ملحقات آن، زبور حضرت داود) و کتب عهد جدید (اناجیل چهارگانه و ملحقات آن) و کتاب‌های مقدس آیین‌های زرتشت، بودا، هند و... که رهبران آنها خود را پیامبر آسمانی معرفی کرده‌اند، مباحث زیادی در زمینه‌ی منجی موعود جهان بیان شده است، که در جای خود خواهد آمد.

همواره آشفته‌گی اوضاع و ناامنی حاصل از فشار و تبعیض و ستم در جامعه، عقیده به ظهور منجی بزرگ جهان را تشدید نموده است. این شوق و انتظار دیرینه در لحظات فشار و اختناق تبدیل به التهاب سوزان و نیاز شدید می‌شود که خرمن اشتیاق مردم را برای ظهور مهدی موعود (ع) شعله‌ور می‌سازد.

در همین راستا هر دین و مذهبی با الهام گرفتن از سخنان انبیا و کتب آسمانی خود، دم از حکومت واحد جهانی می‌زند و معتقد است که فردی مصلح خواهد آمد و جهان را پر از عدل و داد خواهد کرد، چنانچه پر از ظلم و جور شده باشد.

البته این، بدین معنا نیست که ما در مقابل ظلم، ستم، بی عدالتی و... سکوت اختیار کنیم تا در امر ظهور تعجیل شود، بلکه هر فردی باید نسبت به خود و جامعه احساس مسئولیت نموده و شرایطی را در جامعه فراهم کند که در شأن ظهور وجود مقدس قطب عالم امکان، حضرت بقیة الله الاعظم، ارواحنا له الفداه، باشد، درست همان گونه که وقتی ما میزبان مهمانی هستیم، از قبل خانه یا محل پذیرایی را می آراییم و خود را نیز پاکیزه و آراسته نموده و به انتظار حضور مهمان می نشینیم. حال اگر آن مهمان خود صاحب خانه‌ی اصلی باشد، اوج این مهیا نمودن و آراستگی برای او چه زیباست.

سرانجام، اداره‌ی جهان در دستان با کفایت صالح ترین فرد بشر قرار خواهد گرفت، او جهان را از تاریکی، فقر، جهل و ظلم رهایی می بخشد و حکومت واحد جهانی را بر اساس مساوات و عدالت استوار می سازد.

منجی موعود در عقاید اقوام و ملل جهان

با بررسی افکار و عقاید ملل جهان مانند: مصر باستان، هند، یونان و ایران و نگاهی به افسانه‌های دیگر اقوام مختلف، این حقیقت به خوبی نمایان است که همه در انتظار مصلح موعود به سر برده‌اند.

ایرانیان باستان معتقد بودند که:

«گزراسپه» قهرمان تاریخی آنان زنده است و در کابل خوابیده و صدهزار فرشته از او نگهداری می‌کنند، تا روزی که بیدار شود و قیام کند و جهان را اصلاح نماید.

گروهی دیگر از ایرانیان می‌پنداشتند که «کیخسرو» پس از استوار ساختن شالوده‌ی فرمانروایی، دیهیم پادشاهی را به فرزند خود داد و به کوهستان رفته و در آن جا آرمیده است، تا روزی که ظاهر شود و اهریمن را از گیتی برهاند.

زرتشتیان اعتقاد دارند که:

«سوشیانس»، دین را در جهان رواج می‌دهد، فقر و تنگدستی را

ریشه کن می‌سازد، ایزدان را از دست اهریمن نجات داده، مردم جهان را هم فکر و هم گفتار و هم کردار می‌کند.

مجوسی‌ها:

به زنده بودن و بازگشت «هوشیدر» اعتقاد راسخ دارند.

یهودیان معتقدند که:

در آخر الزمان «ماشیح» ظهور می‌کند و تا ابد الابد در جهان حکومت می‌کند.

مسیحیان نیز معتقدند که:

«مسیح» در آخر الزمان دوباره ظهور خواهد کرد.

برهمنیان:

از دیر زمانی به این معتقدند که در آخر الزمان «ویشنو» ظهور می‌نماید و بر اسب سفید، سوار می‌شود و شمشیر آتشین در دست گرفته و خلاف‌کاران را خواهد کشت و تمام مردم دنیا «برهمن» می‌شوند به این سعادت می‌رسند.

ملل و اقوام مختلف هند:

بر اساس کتاب‌های مقدس خود، در انتظار مصلحی هستند که ظهور خواهد کرد و حکومت واحد جهانی را تشکیل خواهد داد.

نصرانیان حبشی:

چشم به راه پادشاه خود «تئودور» موعود هستند.

گروهی از مصریان که در حدود ۳۰۰۰ سال پیش از میلاد مسیح در شهر «ممفیس» زندگی می‌کردند، معتقد بودند که: سلطانی در آخرالزمان با نیروی غیبی بر جهان مسلط می‌شود. اختلاف طبقاتی را از بین می‌برد و مردم را به آرامش و آسایش فرا می‌خواند.

گروهی دیگر از مصریان باستان عقیده داشتند که فرستاده‌ی خدا در آخرالزمان در کنار پرستش‌گاه بزرگ خدا پدیدار گشته و جهان را تسخیر می‌کند.

چینی‌ها معتقدند که:

«کریشنا» ظهور کرده و جهان را نجات می‌دهد.

بودایی‌ها:

منتظر بازگشت «بودا» هستند.

اقوام آمریکای مرکزی اعتقاد دارند که:

«کوتزلکوتل» نجات بخش جهان، پس از بروز حوادثی در جهان پیروز خواهد شد.

در میان قبایل سرخ پوست آمریکایی این عقیده شایع بوده که: روزی «گرد» سرخ پوستان ظهور خواهد کرد و آنها را به

بهشت زمین رهنمون خواهد شد.

اقوام اروپای مرکزی:

در انتظار ظهور «بوخص» می‌باشند.

نژاد ژرمن معتقد است که:

یک نفر فاتح از طوایف آنان قیام می‌نماید و ژرمن‌ها را بر دنیا حاکم می‌کند.

نژاد اسلاو نیز معتقدند:

از مشرق زمین یک نفر بر می‌خیزد و تمام قبایل اسلاو را متحد می‌سازد و آنها را بر دنیا مسلط می‌کند.

اسن‌ها معتقدند:

که پیشوایی در آخرالزمان ظهور کرده و دروازه‌های ملکوت آسمان را برای آدمیان خواهد گشود.

ساکنان جزایر انگلستان:

از چند قرن پیش آرزومند و منتظرند که «آرتور» روزی از جزیره «آوالون» ظهور نماید و نژاد ساکسون را بر دنیا غالب و سعادت جهان را نصیب آنها کند.

اسکاندیناوی‌ها معتقدند که:

برای مردم دنیا بلاهایی می‌رسد، جنگ‌های جهانی اقوام را نابود می‌سازد، آنگاه «اودین» با نیروی الهی ظهور کرده و بر همه چیره می‌شود.

سلت‌ها می‌گویند:

پس از بروز آشوب‌هایی در جهان، «بوریان بورویهیم» قیام کرده، دنیا را به تصرف خود در خواهد آورد.

اهالی صربستان:

انتظار ظهور «مارکو کرالیویچ» را داشته‌اند.

یونانیان معتقدند که:

«کالویبرگ» نجات‌دهنده‌ی بزرگ، ظهور خواهد کرد و جهان را نجات خواهد داد.

اسپانیایی‌ها:

منتظر منجی بزرگ خود «رودریک» هستند.

اسامی و القاب منجی موعود در کتب ادیان جهان

اسامی مبارک حضرت ولی عصر (عج) با الفاظ مختلفی در بسیاری از کتب مذهبی ادیان مختلف آمده است.

مرحوم حاج میرزا حسین طبرسی نوری - عالم کامل خبیر و محدث ناقد بصیر - در کتاب گران سنگ خود - «نجم الثاقب» - بالغ بر صدوهشتادو دو نام برای آن حضرت ذکر نموده است که ما در این بخش، چهل نام و لقب آن جناب در دیگر مذاهب را به اختصار می آوریم.

البته در کتاب «نور الانوار» که به قلم محمد مهدی باقری است، تمامی صدوهشتادو دو نام و القاب آن حضرت به همراه معانی شان به تفصیل آمده است و خواننده‌ی محترم برای مطالعه‌ی بیشتر می تواند به آن مراجعه نماید.

صاحب:	در صحف حضرت ابراهیم (ع)
قائم:	در زیور حضرت داود (ع)، مزبور سیزدهم.
قیدموا:	در تورات به لغت ترکوم
ماشیح (مهدی بزرگ):	در تورات عبرانی
مهمید آخر:	در انجیل
سروش ایزد:	در زمزم زرتشت
بهرام:	در کتاب ابستاق زند و پازند
لندیطارا:	در هزار نامه هندویان
شماطیل:	در کتاب ارماتش
خوراند:	در کتاب جاویدان
خجسته:	در کندرال فرنگیان
خسرو:	در کتاب جاودان از کتب قدیمی مجوس
میزان الحق:	در کتاب اثری پیغمبر (از انبیای بنی اسرائیل)
پرویز:	در کتاب برزین آذر فارسیان
فردوس اکبر:	در کتاب قبروس رومیان
کلمه الحق:	در صحیفه آسمانی
صمصام الاکبر:	در کتاب کندرال
بقیه ا...:	در کتاب دوهر
قاطع:	در کتاب قنطره
منصور:	در کتاب دید براهمه (از کتب مذهبی براهمائیان هندی)
ایستاده:	در کتاب شاکمونی (از کتب مقدسه هندیان)

- ویشنو: در کتاب ریگ ودا و اوپانیشاد (از کتب مذهبی هندوها)
- فرخنده: در کتاب وشن جوک (از کتب مذهبی هندیان)
- راهنما: در کتاب پاتیکل (از کتاب مقدسه هندیان)
- پسر انسان: در کتب عهد جدید (اناجیل چهارگانه و ملحقات آن)
- سوشیانس: در کتاب زند و هومومن یس و جاماسب نامه (از کتب مذهبی زرتشتیان)
- فرخنده: در کتاب اشعیای نبی (از انبیای بنی اسرائیل)
- خرد شهر ایزد: در کتاب شابهوهرگان (کتاب مقدس مانویه)
- شیلو: در کتاب تورات، سفر پیدایش
- ایزدشناس: به نقل از کشکول شیخ بهائی، نام آن جناب در نزد فارسیان است
- بنده ایزدان: در کتاب ایستاع (از کتب دینی قدیمه فارسی)
- پرویز: در کتاب برزین فارسیان
- افریس: در کتاب مارقین
- فیروز: در کتاب فرهنگ الامان
- کوکما: در کتاب نجتا
- لسان الصدق: در کتاب صحیفه پیامبران

در کتاب فرنگیان	مسیح الزمان:
در کتب سماویه	واقید:
یکی دیگر از القاب حضرت در کتاب تورات	هوه ل:
در نزد مجوس و گبریان عجم	کی قباد:

زرتشتیان و بشارت به منجی موعود

آیین زرتشت، دین گذشته‌ی مردم ایران زمین بوده است و هم اکنون نیز جزو ادیان زنده‌ی جهان محسوب می‌شود. در این آیین نیز همچون ادیان دیگر نویدهایی درباره‌ی منجی آخرالزمان داده شده است.

در کتاب «زند» از کتب مقدسه زرتشتیان آمده:

آنگاه فیروزی بزرگ از طرف ایزدان می‌شود و اهریمنان را منقرض می‌سازد و تمام اقتدار اهریمنان در زمین است و در آسمان راه ندارند و بعد از پیروزی ایزدان و برانداختن تبار اهریمنان، عالم کیهان به سعادت اصلی خود رسیده، بنی آدم بر تخت نیک‌بختی خواهد نشست. (۲)

جاماسب شاگرد زرتشت، در کتاب معروف خود «جاماسب نامه» می‌گوید:

پیغمبر عرب، آخر پیغمبران باشد... و از فرزندان دختر آن پیغمبر که خورشید جهان و شاه زنان نام دارد، کسی پادشاه

شود در دنیا به حکم ایزدان، که جانشین آخر آن پیغمبر باشد در میان دنیا، که مگه باشد و دولت او تا به قیامت متصل باشد و بعد از پادشاهی او، دنیا تمام شود... همه‌ی جهان را یک دین کند و... پیغمبران خدا و حکیمان و پری زادگان و دیوان و مرغان و همه‌ی اصناف جانوران و ابرها و باده‌ها و مردان سفیدرو در خدمت او باشند. (۳)

در بخش دیگری از «جاماسب نامه» آمده:

مردی بیرون آید از زمین تازیان، از فرزندان هاشم، مردی بزرگ سر و بزرگ تن و بزرگ ساق و بر دین جدّ خویش بود، با سپاه بسیار روی به ایران نهاد و آبادان کند و زمین را پر از داد کند و از داد وی باشد که گرگ با میش آب خورد. (۴)

در کتاب «زند و هومن یسن» آمده:

... نشانه‌ی شگفت انگیزی در آسمان پدید آید که به ظهور منجی جهان دلالت می‌کند و فرشتگانی از شرق و غرب به فرمان او فرستاده می‌شوند و به همه‌ی دنیا پیام می‌فرستند...

باز در بخش دیگری از «جاماسب نامه» آمده:

سوشیانس دین را به جهان رواج دهد، فقر و تنگدستی را ریشه‌کن سازد، ایزدان را از دست اهریمن نجات داده، مردم را هم فکر و هم گفتار و هم کردار گرداند.

اعتقاد به ظهور «سوشیانس» - نجات دهنده‌ی بزرگ - در میان

ملت ایران باستان به اندازه‌ای رایج بوده است که حتی در زمان شکست‌های جنگی و فراز و نشیب‌های زندگی با یاد آوری ظهور چنین نجات دهنده‌ی مقتدری، خود را از یأس و ناامیدی نجات می‌دادند. (۵)

در جنگ قادسیه پس از درگذشت «رستم فرخزاد»، سردار نامی ایران، هنگامی که شکست نیروهای ایرانی حتمی شد و یزگرد با کسان خود آماده‌ی فرار می‌شد و به هنگام خروج از کاخ پرشکوه خود در مداین، ایوان مجلل خود را مورد خطاب قرار داده، گفت:

«هان ای ایوان! درود من بر تو باد، من هم اکنون از تو روی بر می‌تابم تا آنگاه که با یکی از فرزندان خود که هنوز زمان ظهور آن فرا نرسیده است به سوی تو برگردم».

سلیمان دیلمی می‌گوید:

هنگامی که به خدمت حضرت امام جعفر صادق (ع) رسیدم، مقصود یزگرد را از جمله «یکی از فرزندان خود» پرسیدم، حضرت فرمودند:

«او مهدی موعود و قائم آل محمد (ص) است که به فرمان خداوند در آخر الزمان ظهور می‌کند و ششمین فرزند من و فرزند دختری یزگرد* و یزگرد نیز پدر او است» (۶).

* علامه محمدباقر مجلسی در بحار الانوار جلد ۴۶ صفحه ۱۲ آورده است: مادر بزرگوار امام سجاد (ع) - حضرت شهربانو - دختر یزگرد، آخرین پادشاه ساسانیان است

هندوها و بشارت به منجی موعود

در کتاب‌های مذهبی و مقدّسی که در میان هندیان به عنوان کتاب‌های آسمانی شناخته شده و آورندگان این کتاب‌ها به عنوان پیامبر شناخته می‌شوند، اشارات بسیاری به ظهور پادشاه عادل در آخرالزمان شده است.

در کتاب «اوپانیشاد» که یکی از کتب معتبر و از منابع هندوها به شمار می‌رود، پیرامون بشارت ظهور منجی موعود چنین آمده است:

این مظهر «ویشنو» - مظهر دهم - در انقضای کلی یا عصر آهن سوار بر اسب سفیدی در حالی که شمشیر برهنه‌ی درخشانی به صورت ستاره‌ای دنباله دار در دست دارد، ظاهر می‌شود و شریران را تماماً هلاک می‌سازد. خلقت را از نو تجدید و پاکی را رجعت خواهد داد... این مظهر دهم در انقضای عالم ظهور خواهد کرد.

در کتاب «باسک» از کتاب‌های مقدّسه‌ی هندیان آمده:
دور دنیا تمام می‌شود به پادشاه عادل در آخرالزمان، که
پیشوای ملائکه و پریان و آدمیان باشد و حق و راستی با او
باشد و آنچه در دریا و زمین و کوه‌ها پنهان باشد، همه را
به دست آورد و از آسمان‌ها و زمین و آنچه باشد خبر
می‌دهد و از او بزرگ‌تر کسی به دنیا نیاید.

در کتاب «پاتیکل» از کتب مذهبی هندوها آمده است:
چون مدت روز تمام شود، دنیای کهنه نو شود و زنده گردد
و صاحب ملک تازه پیدا شود. از فرزندان دو پیشوای
بزرگ جهان که یکی «ناموس آخرالزمان» و دیگری «صدیق
اکبر» یعنی وصی بزرگ‌تر وی که «پشن» نام دارد و نام آن
صاحب ملک تازه «راهنما» است، به حق پادشاه شود و
خلیفه «رام» باشد و حکم براند و او را معجزه بسیار باشد...

رام: به لغت سانسکریتی نام خداست.

پشن: نام هندی حضرت علی (ع) است.

ناموس آخرالزمان: اشاره به حضرت فاطمه (س) است.

صاحب ملک تازه و راهنما: از اسامی مبارک حضرت مهدی (عج).

در کتاب «وشن جوک» نیز بشارت به ظهور منجی داده شده
است:

آخر دنیا به کسی بر می‌گردد که خدا را دوست می‌دارد و
از بندگان خاص او باشد و نام او «خجسته» و «فرخنده»
باشد.

در کتاب «دید» از کتب مقدّسه‌ی هندیان آمده:

پس از خرابی دنیا، پادشاهی در آخرالزمان پیدا شود که پیشوای خلاق باشد و نام او «منصور» باشد و تمام عالم را بگیرد و به دین خود در آورد و همه کس را از مؤمن و کافر بشناسد و هرچه از خدا خواهد برآید.

در کتاب «ریگ ودا» نیز آمده:

«ویشنو» در میان مردم ظاهر می‌گردد... او از همه کس قوی‌تر است... در یک دستش شمشیری به مانند ستاره‌ی دنباله دار و در دست دیگرش انگشتری درخشنده دارد، هنگام ظهور وی، خورشید و ماه تاریک می‌شوند و زمین خواهد لرزید.

در کتاب «دادتگ» نیز چنین آمده:

بعد از آنکه در آخرالزمان مسلمانی به هم رسد و اسلام در میان مسلمانان از ظلم ظالمان و فسق عالمان و تعدی حاکمان و ریای زاهدان و بی‌دیانتی امینان و حسد حاسدان مهجور شود و دنیا مملوّ از ظلم و ستم شود... دست حق به در آید و جانشین آخر «ممتا»^{*} ظهور کند و مشرق و مغرب عالم را بگیرد و همه جا را بگیرد... و خلاق را هدایت کند.

* «ممتا»: در زبان هندی به معنی «محمد» است.

در کتاب «شاکمونی» از کتب مقدّسه‌ی هندیان آمده است:
پادشاهی و دولت دنیا به فرزند سید خلائق دو جهان «کشن»^{*}
بزرگوار تمام شود، او کسی باشد که بر کوه‌های مشرق و مغرب دنیا
حکم براند و فرمان کند و بر ابرها سوار شود و فرشتگان کارکنان او
باشند و جن و انس در خدمت او شوند و... دین خدا یک دین شود و
زنده گردد و نام او «ایستاده» و «خداشناس» باشد.

^{*} «کشن»: نام پیامبر(ص) در لغت هندی است.

یهودیان و بشارت به منجی موعود در تورات و زبور

در کتاب تورات حضرت موسی (ع) و کتاب زبور حضرت داود(ع) از کتب آسمانی عهدعتیق که هم اکنون در دست اهل کتاب و مورد قبول آنهاست، بشارت زیادی درباره‌ی ظهور مصلح آخرالزمان آمده است.

در کتاب «اشعیای نبی» فصل ۱۱، بندهای ۱ - ۱۰ آمده است:
و نهالی از تنه‌ی یسی* بیرون آمده، شاخه‌ای از ریشه‌هایش
خواهد شکفت و روح خداوند بر او قرار خواهد گرفت...
مسکینان را به عدالت داوری خواهد کرد و به جهت
مظلومان زمین، به راستی حکم خواهد نمود... کمر بند
کمرش عدالت خواهد بود و کمر بند میانش امانت... گری
با بره سکونت خواهد نمود و پلنگ با بزغاله خواهد خوابید

* بنا به نوشته کتاب «قاموس مقدس» صفحه ۹۵۱، «یسی» به معنی «قوی» از نام‌های پدر حضرت داود(ع) است.

و گوساله و شیر باهم، و طفل کوچکی آنها را خواهد راند... در تمامی کوه مقدّس من، ضرر و فسادى نخواهند کرد، زیرا که جهان از معرفت خداوند پر خواهد شد.

در کتاب «حجّی نبی» فصل ۲، بندهای ۶ - ۹ آمده:
یّهوه صبايوت چنین می گوید: یک دفعه‌ی دیگر آسمان‌ها و زمین و دریا و خشکی را متزلزل خواهم ساخت و تمامی اّمّت‌ها را متزلزل خواهم ساخت و فضیلت جمع اّمّت‌ها خواهد آمد... این خانه را از جلال خود پر خواهم ساخت.

در کتاب «دانیال نبی» فصل ۱۲، بندهای ۱ - ۱۲ آمده است:
... امیر عظیمی که برای پسران قوم تو ایستاده‌ی قائم است، خواهد برخاست... بسیاری از آنان که در خاک خوابیده‌اند، بیدار خواهند شد...

در بخش سفر پیدایش تورات چنین آمده:
عصای قدرت و سلطنت از یهود دور نخواهد شد... تا «شیلو» بیاید و او را اطاعت اّمّت خواهد بود.

در کتاب «حقوق نبی» فصل ۲، بندهای ۳ - ۵ آمده است:
اگر چه تأخیر نماید، برایش منتظر باش، زیرا که البّته خواهد آمد و درنگ نخواهد نمود... بلکه جمیع اّمّت‌ها را نزد خود جمع می‌کند و تمامی قوم‌ها را برای خویشتن فراهم می‌آورد.

در کتاب «صفینای نبی» فصل ۳، بندهای ۸ و ۹ آمده:

خداوند می‌گوید برای من منتظر باشید زیرا قصه‌ی من بر این است که امت‌ها را جمع نمایم و ممالک را فراهم آورم و در آن زمان پاک، به امت‌ها باز خواهم داد تا جمیع ایشان اسم یهوه (خدا) را بخوانند و به یک دل او را عبادت نمایند...

در ۳۵ بخش از مزامیر ۱۵۰ گانه کتاب زبور حضرت داود(ع)، اشاره‌ای به ظهور مبارک منجی موعود و نویدهایی از پیروزی صالحان بر شریران و تشکیل حکومت واحد جهانی و تبدیل ادیان و مذاهب مختلف به یک دین محکم و آیین جاوید، موجود است.

مزبور ۳۷، بند ۹ - ۱۲ و ۱۷ - ۱۸:

... شریران منقطع می‌شوند و اما منتظران خداوند، وارث زمین خواهند شد، بعد از اندک زمانی شریر نخواهد بود و حلیمان وارث زمین خواهند شد... و میراث آنها خواهد بود تا ابدالابد.

مزبور ۷۲، بندهای ۲ و ۴ و ۷ و ۸:

... و او قوم تو را به عدالت داوری خواهد نمود و مساکین تو را انصاف، و فرزندان فقیر را نجات خواهد داد و ظالمان را زبون خواهد ساخت. در زمان او صالحان خواهند شکفت و وفور سلامتی خواهد بود و حکمرانی خواهد کرد از دریا تا دریا و از نهر تا اقصای جهان.

مزبور ۷۲، بندهای ۱۱-۱۳:

جميع سلاطين او را تعظيم خواهند کرد و جميع امت‌ها او را بندگی خواهند نمود. زیرا چون مسکين استغاثه کند، او را رهایی بخشند و جان‌های مساکين را نجات خواهد داد.

مزبور ۷۲، بندهای ۱۷ و ۱۹:

... اسم او تا ابد بماند، اسمش چون آفتاب باقی بماند، در او مردمان برکت خواهند یافت و تمامی قبایل او را خجسته خواهند گفت، و نام مجید او تا ابد مبارک باد و تمامی زمین از جلالش پر شود.

مسیحیان و بشارت به منجی موعود در اناجیل چهارگانه

در جای جای کتاب‌های اناجیل چهارگانه (انجیل متی، انجیل لوقا، انجیل مرقس و انجیل یوحنا) بشارت‌های مختلفی پیرامون منجی موعود و خصوصیاتش آمده است، به خصوص بخش مکاشفه‌ی یوحنا که تصویری از آینده و وقایع آخرالزمان را ارائه می‌دهد که هم اکنون سرلوحه‌ی برنامه‌ریزی‌های فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و... برخی کشورهای مسیحی شده است.

حضرت مسیح(ع) در آخرین روزهای زندگی خویش، به یاران و شاگردان خود توصیه‌ها و سفارش‌های بسیاری درباره‌ی بازگشت خود به زمین نموده و آنان را در انتظار گذارده و امر به بیداری و آمادگی نموده است.

انجیل لوقا، فصل ۱۲، بندهای ۳۵ - ۳۶:

کمرهای خود را بسته، چراغ‌های خود را فروخته بدارید و شما مانند کسانی باشید که انتظار آقای خود را می‌کشند که چه وقت از عروسی مراجعت کند، تا هر وقت آید و در

را بگوید، بی درنگ برای او باز کنند. پس شما نیز مستعد باشید، زیرا در ساعتی که گمان نمی‌برید، پسر انسان می‌آید.

انجیل متی، فصل ۲۴، بندهای ۲۷ و ۳۰ و ۳۵ - ۳۶ و ۴۵:

هم‌چنان‌که برق از مشرق ساطع شده تا به مغرب ظاهر می‌شود، پسر انسان نیز چنین خواهد بود...، آنگاه علامت پسر انسان در آسمان پدید گردد و در آن وقت جمیع طوائف زمین سینه‌زنی کنند و پسر انسان را ببینند که بر ابرهای آسمان با قوت و جلال عظیم می‌آید...

آسمان و زمین زایل خواهد شد، اما سخن من هرگز زایل نخواهد شد، اما از آن روز و ساعت هیچ کس اطلاع ندارد حتی ملائکه آسمان... لهذا شما نیز حاضر باشید، زیرا در ساعتی که گمان نبرید پسر انسان می‌آید.

انجیل مرقس، فصل ۱۳، بندهای ۲۴ - ۳۶:

... از آن روز و ساعت، غیر از پدر، هیچ کس اطلاع ندارد، نه فرشتگان در آسمان و نه پسر هم، پس بر حذر و بیدار شده دعا کنید زیرا نمی‌دانید آن وقت کی شود...
... پس بیدار باشید، زیرا نمی‌دانید در چه وقت صاحب خانه می‌آید، در شام یا نصف شب یا بانگ خروس یا صبح. مبادا ناگهان آمده و شما را خفته یابد.

انجیل یوحنا، فصل ۱۲، بندهای ۲۷ - ۲۹:

... و به او قدرت بخشیده است که داوری هم بکنند، زیرا پسر انسان است و از این تعجب مکنید، زیرا ساعتی می آید که در آن جمیع کسانی که در قبور هستند آواز او را خواهند شنید و بیرون خواهند آمد، هر که اعمال نیکو کرد برای قیامت حیات و هر که اعمال بد کرد به جهت قیامت داوری.

مکاشفه یوحنا، فصل ۱۲، بندهای ۱ - ۵:

و علامتی عظیم در آسمان ظاهر شد، زنی که آفتاب را در بر دارد، ماه زیر پاهایش و بر سرش تاجی از دوازده ستاره است و آبستن بوده، از درد ناله و از عذاب زاییدن فریاد بر می آورد... پس پسر نرینه را زاید که همه امت های زمین را به عصای آهنین حکمرانی خواهد کرد و فرزندش به نزد خدا و تخت او ربوده شد...

رساله ی پُلُس به رومیان، فصل ۱۵، بند ۱۲:

... و آن که برای حکمرانی امت ها مبعوث شود، امید امت ها بر وی خواهد بود.

کتاب اعمال رسولان، فصل ۱، بندهای ۹ - ۱۱:

... همین عیسی که از نزد شما به آسمان بالا برده شد، باز خواهد آمد، به همان طوری که او را به سوی آسمان روانه دیدید.

مسلمانان و بشارت به منجی موعود در قرآن و روایات

کتاب آسمانی ما مسلمانان - قرآن کریم - که آخرین وحی مکتوب به آخرین رسول خداست، کامل ترین کتاب راهنمای بشریت در همه ی ابعاد زندگی است.

با مقایسه ی کتب آسمانی ادیان زنده ی جهان به صراحت در می یابیم که قرآن، کتابی است از گذشته و برای حال و آینده. آینده ای که خود وعده ی میراث بری زمین و حکومت آن را به صالحان داده است.

این کتاب آسمانی کامل، وعده ها، نویدها و بشارت زیادی را در مورد آینده ی جهان، ظهور حضرت مهدی (عج) و برپایی حکومت الهی وی داده است.

فهرست سوره ها و آیاتی از منابع معتبر تفسیری و روایی مختلف درباره ی منجی موعود از قرآن کریم به شرح زیر آمده است که در ادامه ی این بخش به ۲۰ مورد از این آیات خواهیم پرداخت و مطالعه ی بقیه ی آیات را به خواننده ی محترم توصیه می نماییم.

٤٢ ■ بشارت به منجی موعود

نام سوره	آیات مرتبط	نام سوره	آیات مرتبط
بقره:	آیات ۱-۳ و ۱۲۴ و ۱۴۸ و ۱۵۵	نور:	آیات ۲۵ و ۵۵
آل عمران:	آیات ۸۳ و ۲۰۰	فرقان:	آیات ۱۱ و ۲۶
نساء:	آیات ۴۷ و ۵۹ و ۶۹ و ۷۷ و ۱۵۹	شعراء:	آیات ۴ و ۲۰۵ و ۲۰۶ و ۲۲۷
مائده:	آیات ۱۴ و ۵۴	نمل:	آیه ۶۲
انعام:	آیات ۴۴ و ۸۹ و ۱۵۸	قصص:	آیه ۵
اعراف:	آیات ۱ و ۵۳ و ۱۲۸ و ۱۵۷ و ۱۵۹	روم:	آیات ۱-۵
انفال:	آیه ۳۹	سجده:	آیات ۲۱ و ۲۹
توبه:	آیات ۳۳ و ۳۴ و ۳۶	سباء:	آیات ۱۸ و ۵۴-۵۱
یونس:	آیات ۲۰ و ۲۴ و ۳۵	صافات:	آیات ۸۳ و ۱۷۱ و ۱۷۲
هود:	آیات ۸ و ۸۰ و ۸۶	ص:	آیه ۸۸
یوسف:	آیه ۱۱۰	زمر:	آیات ۶۹ و ۷۴
ابراهیم:	آیات ۴۴-۴۶ و ۵	فصلت:	آیات ۱۶ و ۱۷ و ۵۳
حجر:	آیات ۲۸-۳۶ و ۸۷	شوری:	آیات ۱ و ۲ و ۲۱-۱۸ و ۲۴ و ۴۱ و ۴۵
نحل:	آیات ۱۰ و ۳۸ و ۴۵	زخرف:	آیات ۲۸ و ۶۶
اسراء:	آیات ۴-۶ و ۸ و ۳۳ و ۸۱	دخان:	آیات ۱-۴
مریم:	آیات ۳۷ و ۷۵	جاثیه:	آیه ۱۴
طه:	آیات ۱۱۰ و ۱۱۵ و ۱۳۵	محمد:	آیه ۱۸
انبیاء:	آیات ۱۱-۱۵ و ۱۰۵	فتح:	آیات ۲۵ و ۲۸
حج:	آیات ۳۹ و ۴۱ و ۶۰	قی:	آیات ۴۱ و ۴۲
مؤمنون:	آیه ۱۰۱	ذاریات:	آیه ۲۳
طور:	آیات ۱-۳	انشقاق:	آیه ۱۹

دین آینده‌ی جهان ■ ۴۳

قمر:	آیات ۱ و ۲	بروج:	آیه ۱
رحمن:	آیه ۴۱	طارق:	آیات ۱۵ و ۱۶
حدید:	آیات ۱۶ و ۱۷	غاشیه:	آیات ۴-۱
ممتحنه:	آیه ۱۳	فجر:	آیات ۴-۱
صف:	آیات ۸ و ۹	شمس:	آیات ۴-۱
ملک:	آیه ۳۰	لیل:	آیات ۱ و ۲
معارج:	آیات ۱-۳ و ۲۶ و ۴۴	قدر:	آیه ۵
جن:	آیات ۲۴	بینه:	آیه ۵
مدثر:	آیات ۸-۱۱ و ۱۹ و ۲۰ و ۳۱	عصر:	آیات ۳-۱
تکویر:	آیات ۱۵ و ۱۶		

۱- سوره‌ی نور آیه‌ی ۵۵:

خداوند به کسانی که ایمان آورده و عمل صالح انجام داده‌اند وعده فرموده [داده است] که آنان را در زمین خلافت دهد، چنانچه اسم پیامبران گذشته را جانشین پیشینیان خود ساخت و دین پسندیده آنان را بر همه جا مسلط و نافذ گرداند.

امام سجاد(ع) این آیه را تلاوت نموده و فرمود:

«آنها به خدا سوگند شیعیان ما اهل بیت هستند.

(خداوند) این کار را به دست مردی از ما انجام خواهد

داد، و اوست مهدی(عج) امت و هم اوست که رسول

خدا(ص) درباره اش فرمود:

چنانچه جز یک روز از دنیا باقی نماند خداوند آن روز را آنقدر

طولانی خواهد ساخت تا مردی از عترت من که نامش، نام من است بیاید و زمین را پر از عدل و قسط کند هم‌چنان که از ظلم و جور پر شده باشد». (۷)

۲- سوره‌ی نور آیه‌ی ۳۵:

خداوند نور آسمان و زمین است، داستان نورش به مشکاتی ماند که در آن چراغی باشد و آن چراغ، در میان شیشه‌ای که تَلَأَلُوْا آن گویی ستاره ایست درخشان و روشن از درخت زیتون که با آن که نه شرقی و نه غربی است، شرق و غرب گیتی بدان فروزان است و بی‌آن که آتشی روغن آن را برافروزد خود به خود جهانی را روشنی بخشید، که پرتو آن نور حقیقت بر روی نور معرفت قرار گرفته و خداوند هر که را خواهد به نور خویش هدایت فرماید.

امام علی (ع) فرمودند:

«آن نور هدایت خداوند، قائم ما مهدی (عج) است». (۸)

از آیه و روایت فوق چنین استنباط می‌شود که آن نور هدایتگر که روشنی بخش شرق و غرب گیتی است وجود مقدس حضرت مهدی موعود (عج) می‌باشد که انوار قدسی او سراسر گیتی را با ظهورش روشن می‌کند.

۳- سوره‌ی انبیاء آیه‌ی ۱۰۵:

و به راستی که ما پس از نوشتن در ذکر (تمام کتب آسمانی گذشته یا تورات) در زبور نیز نگاشتیم که البته بندگان صالح من زمین را به ارث خواهند برد.

از امام محمدباقر (ع) و امام جعفر صادق (ع) روایت شده است که

فرمودند:

«بندگان صالح مذکور در این آیه که زمین را به ارث می‌برند، قائم (عج) و اصحاب او هستند». (۹)

۴- سوره‌ی قصص آیه‌ی ۵:

و ما اراده کردیم بر آنان که در زمین مستضعف شدند، منت گذاریم و آنان را پیشوایان و وارثان زمین قرار دهیم.
امیرالمؤمنین (ع) در تفسیر این آیه فرموده‌اند:
«ایشان، آل محمد (ص) هستند. خداوند مهدی آل محمد (عج) را برمی‌انگیزاند تا توسط او مؤمنان را عزیز و دشمنان را ذلیل و زبون گرداند». (۱۰)

۵- سوره‌ی مائده آیه‌ی ۵۴:

ای کسانی که ایمان آورده‌اید هر که از شما از دین خود برگردد [مرتد شود]، به زودی خداوند قومی را که دوستشان دارد و آن‌ها نیز خدا را دوست دارند و نسبت به مؤمنان فروتن و به کافران سرافراز و مقتدرند [سخت‌گیرند] برمی‌انگیزد و به عرصه می‌آورد.

سلیمان بن هارون عجلی گوید: از امام صادق (ع) شنیدم که می‌فرمود:

«به درستی که برای صاحب این امر (اصحاب و یاران) محفوظند. اگر همه مردم از بین بروند خداوند اصحابش

را گرد او جمع می‌کند و آنها هستند که خداوند
درباره شان فرموده است:
به زودی قومی را که دوستشان دارد و... تا آخر
آیه» (۱۱)

۶- سوره‌ی اعراف آیه‌ی ۵۳:

آیا [کافران که منکر آیات خداوند و نتایج اعمالشان هستند]
انتظار می‌کشند؟ منتظر رسیدن تأویل آیات و تحقق یافتن
روز موعودند؟ روزی که تأویل آیات فرارسد.

امام صادق (ع) فرمودند:

«این آیه از آیاتی است که تأویل آنها بعد از تنزیلشان
می‌باشد و (تأویل این آیه نیز) در دوران حضرت قائم (عج)
است» (۱۲)

۷- سوره‌ی اعراف آیه‌ی ۱۲۸:

موسی به قوم خود گفت از خداوند یاری خواهید و صبر
کنید، به درستی که زمین از آن خداوند است و به هر کس
از بندگانش که بخواهد آن را واگذار نماید و سرانجام کار
مخصوص پرهیزگاران است.

امام باقر (ع) فرمودند:

«در کتاب علی (ع) چنین یافتیم که پس از ذکر این آیه،
حضرت فرموده‌اند: من و اهل بیتم کسانی هستیم که
خداوند زمین را به ما منتقل ساخته و ماییم

پرهیزگاران». (۱۳)

۸- سوره‌ی توبه آیه‌ی ۳۳:

اوست خدایی که رسول خود را با دین حق به هدایت خلق
فرستاد تا بر همه ادیان عالم برتری و تسلط دهد، هرچند که
مشرکان ناراضی و مخالف باشند.

ابوبصیر روایت می‌کند که امام صادق(ع) فرمودند:

«به خدا سوگند تأویل این آیه هنوز صدق نکرده است
و نخواهد کرد، تا این که قائم(عج) خروج نماید. پس
چون خروج کند، هیچ مشرکی باقی نماند مگر این که
خروج او را اکراه دارد، تا جایی که اگر کافر یا
مشرکی در دل سنگ مخفی باشد آن سنگ گوید: ای
مؤمن در شکم من کافری هست، مرا بشکن و او را
بکش». (۱۴)

۹- سوره‌ی اسراء آیه‌ی ۸۱:

و بگو که حق آمد و باطل نابود شد که همانا باطل خود
سزاوار محو و نابودی است.

امام محمد باقر(ع) فرمودند:

«این آیه اشاره به ظهور قائم(ع) دارد که هرگاه
پیاخیزد دولت باطل از بین برود و زایل گردد». (۱۵)

۱۰- سوره مریم آیه ۷۵:

[ای رسول ما به امت] بگو کسانی که گمراهی را برگزینند،

خداوند رحمان به آنان افزونی بخشید... تا آن ساعت که وعده‌ی عذاب را به چشم خود ببینند که یا در دنیا طعم عذاب و اسیری چشند، یا ساعت قیامت، وی را فرا رسد و به زودی خواهند دانست که از مؤمن و کافر کدام یک روزگارش بدتر و سپاهش ضعیف‌تر است.

امام جعفر صادق (ع) فرمودند:

«منظور از زمان چشیدن طعم عذاب و اسیری در دنیا

برای گمراهان هنگام خروج حضرت قائم (عج) است.» (۱۶)

۱۱- سوره‌ی حج آیه‌ی ۴۱:

کسانی که اگر در روی زمین آنان را تمکین و اقتدار دهیم نماز بپا می‌دارند و زکات به مستحقان می‌دهند و امر به معروف و نهی از منکر می‌کنند و (از هیچکس جز خدا نمی‌ترسند چون می‌دانند که) عاقبت کارها در دست خداست.

امام محمد باقر (ع) در مورد این آیه فرمودند:

«این برای مهدی آل محمد (عج) و اصحاب او است،

خداوند متعال مشارق و مغارب زمین را به تصرف

آنها در آورد و دین را آشکار سازد و خدا به وسیله او

و یارانش بدعت‌ها و باطل را از بین می‌برد... تاجایی

که اثری از ظلم دیده نشود و امر به معروف و نهی از

منکر خواهند نمود.» (۱۷)

۱۲- سوره‌ی فرقان آیه‌ی ۲۶:

پادشاهی حق در آن روز، خاصّ خدای رحمان است و بر

کافران که محکوم به دوزخند روز بسیار سختی خواهد بود.
از معصوم (ع) روایت است که فرمودند:
«همانا فرمانروایی امروز (و پیش از امروز) و بعد از
امروز از آن خدای رحمان است. ولی چون قائم (عج)
پیاخیزد جز خدای عزوجلّ عبادت نخواهد شد». (۱۸)

۱۳- سوره‌ی نمل آیه‌ی ۶۲:

... آن کیست که دعای بیچارگان مضطرّ را به اجابت
می‌رساند و رنج و غم را برطرف می‌سازد و شما را
جانشینان زمین قرار می‌دهد.
امام جعفر صادق (ع) فرمودند:
«این آیه درباره قائم از آل محمد (ص) نازل شد، اوست
به خدا سوگند آن مضطرّ، هنگامی که در مقام ابراهیم
خروج کند و دو رکعت نماز گذارد و به سوی خداوند
دعا کند، پس او را اجابت نماید و ناراحتی را برطرف
می‌سازد و او را خلیفه در زمین قرار می‌دهد». (۱۹)

۱۴- سوره‌ی سجده آیه‌ی ۲۹:

[ای رسول ما] بگو! در روز پیروزی، ایمان کسانی که کفر
ورزیدند سودی به حالشان نخواهد داشت و مهلت داده
نخواهند شد.
امام صادق (ع) فرمودند:
«منظور از روز پیروزی در این آیه، روزی است که دنیا

بر روی حضرت قائم (عج) گشوده می‌شود. کسی که پیش از آن هنگام مؤمن نبوده و بعد از این فتح یقین کند، ایمانش نفعی به حالش نخواهد داشت. ولی هرکس پیش از آن ایمان داشته و منتظر ظهورش بوده، ایمانش سودمند خواهد بود و خداوند مقام و شأنش را نزد امام قائم (عج) بزرگ خواهد ساخت». (۲۰)

۱۵- سوره‌ی فصلت آیه‌ی ۵۳:

به زودی آیات و نشانه‌های خود را در جهان هستی و در جان خودشان به آنان نشان خواهیم داد تا برایشان روشن گردد که او حق است.

امام محمد باقر (ع) فرمودند:

«این آیه در مورد خروج حضرت قائم (عج) است که خلق او را خواهند دید». (۲۱)

۱۶- سوره‌ی فتح آیه‌ی ۲۸:

اوست؛ آن خدایی که رسول خود را باهدایت [قرآن] و دین حق فرستاد تا او را بر همه ادیان مسلط و غالب گرداند و بر حقیقت این سخن گواهی خدا کافی است.

امام صادق (ع) فرمودند:

«این آیه در مورد قائم آل محمد (عج) می‌باشد، او امامی است که خداوند او را بر همه‌ی ادیان ظاهر و غالب می‌سازد، پس زمین را از قسط و عدل پر می‌کند،

هم‌چنان که از ظلم و جور پر شده باشد» (۲۲).

۱۷- سوره‌ی ق آیہ‌ی ۴۱ و ۴۲:

و آن روز منادی حق از جای نزدیکی ندا خواهد کرد،
گوش فرا دار، روزی که (خلق) آن صیحه را به حق
بشنوند، آن هنگام روز خروج است.

امام جعفر صادق (ع) درباره‌ی تفسیر این دو آیہ‌ی شریفه
فرمودند:

«منادی به نام قائم (عج) و پدرش (ع) ندا می‌دهد و
«صیحه» در این آیہ، صدای آسمانی است که در روز
خروج حضرت مهدی (عج) شنیده می‌شود» (۲۳).

۱۸- سوره‌ی تکویر آیہ‌ی ۱۵ و ۱۶:

سوگند به آن ستارگان که حرکت کرده و پنهان می‌شوند.

امام محمد باقر (ع) فرموده‌اند:

«کلمه‌ی خُنس در این آیہ، امامی است که در زمان
خودش هنگامی که اطلاع مردم از او قطع گردد سال
دویست و شصت پنهان می‌شود، سپس هم‌چون
ستاره‌ی تابان در تاریکی شب آشکار می‌گردد، اگر آن
دوران را درک کنی دیده‌ات روشن می‌شود» (۲۴).

۱۹- سوره‌ی فجر آیہ‌ی ۴-۱:

سوگند به فجر [سپیده دم که جهان روی روشنایی می‌بیند]
و سوگند به شب‌های ده‌گانه و سوگند به حق جفت و به

حقّ فرد، قسم به شب آنگاه که به روز روشن مبدّل شود.

امام جعفر صادق(ع) فرمودند:

«منظور از فجر، سپیده دمی است که جهان را روشن

می‌کند، که همان قائم آل محمد(ص) و ظهور

اوست.» (۲۵)

۲۰- سوره‌ی هود آیه‌ی ۸۶:

یکتا بازمانده‌ی خدا برای شما بهتر است، اگر مؤمن هستید.

امام محمدباقر(ع) در تأویل این آیه فرمودند:

«هنگامی که مهدی(عج) ظاهر شود، اولین سخنی که

بر زبان مبارکش جاری می‌شود این آیه‌ی شریفه

است.» (۳۶)

حکومت آینده‌ی جهان

با توجه به اوضاع و احوال کنونی جهان، تردیدی نیست که جهان به سوی سقوط و بشر به سوی زوال پیش می‌رود، از سویی دیگر، درهای امید برای نجات از وضع کنونی بسته شده است و سازمان‌هایی که بدین منظور تشکیل شده‌اند کارایی لازم را نداشته و یا در مسیر درست از آن‌ها استفاده نمی‌شود. اینجاست که هر فرد عاقلی نگران سرنوشت بشر است و می‌گوید، برای رفع نابسامانی‌ها و جلوگیری از این همه جنگ‌های خانمان سوز و رهایی یافتن از کشمکش‌های موجود جهان، لازم است یک حکومت واحد جهانی براساس معنویت، عدالت و آزادی تشکیل شود.

مردم براساس فطرت ذاتی خود، تشنه معنویت، عدالت و آزادی هستند و به دنبال نجات دهنده‌ای می‌گردند تا آنان را از وضع موجود نجات داده و این سه اصل انسانیت را برایشان به ارمغان بیاورد. این همان چیزی است که پیامبران(ع)، صلح جویان، آزاد اندیشان و خیرخواهان جهان در طول تاریخ بشر، پیوسته به دنبال آن بوده‌اند.

فلاسفه و اندیشمندان بزرگ جهان مادی و الهی در یک عقیده با

هم اشتراک دارند و آن اعتقاد به آینده‌ای روشن و تشکیل حکومت واحد جهانی، مطابق با فطرت و طبیعت است. توجه خاص دانشمندان به بازگشت به معنویت و تشکیل یک حکومت واحد جهانی، نشان دهنده‌ی این واقعیت است که جهانیان دیگر امیدی به منادیان آزادی و مدعیان دروغین بشر دوستی، محرومان و مستضعفان جهان و رهایی آنان ندارند.

در دنیای مادی امروز خودپرستی، سودجویی، هوسرانی و... هدف برخی از مردم شناخته شده است، حق و فضیلت، عدل و انصاف، شرافت و بزرگواری، جوان‌مردی و گذشت و... مورد بی‌اعتنایی قرار گرفته، و اخلاق و معنویت در میان جوامع بشری کم رنگ شده است. پیروزی‌های علمی و فنی، آن چنان بشر امروز را مجذوب جهان طبیعت ساخته است که جهان آفرین را فراموش نموده، راه طغیان و سرکشی در پیش گرفته و در راه شیطان گام نهاده است. در این بین وجود پیشوایی عادل و رهبری الهی و آسمانی لازم است که با قدرتی بی‌نظیر و برنامه‌ای بی‌بدیل بیاید و سراسر زمین را از وجود ستم‌گران پاک سازد و وعده‌ی الهی و اراده‌ی خدایی را تحقق بخشد.

همان گونه که گذشت، نویدهای کتب آسمانی، همه و همه نشان می‌دهند که سرانجام آینده‌ای درخشان در پیش است و فساد و بی‌عدالتی ریشه کن خواهد شد، در سرتاسر جهان پرچم توحید و یکتا پرستی به اهتزاز در آمده و دنیا پر از عدل و داد خواهد شد.

بنابراین جهان روزی را در پیش دارد که در آن روز، تمام کشورهای کوچک و بزرگ، به یک کشور تبدیل شده، مرزهای جغرافیایی کشورها برداشته و حکومت واحد جهانی تشکیل می‌شود. در آن روز بر تمام جهان یک قانون و یک رهبر حکومت می‌کند.

دین آینده‌ی جهان

برای پاسخ به این سؤال که «دین آینده‌ی جهان کدامست؟»، به سراغ قرآن و روایات می‌رویم. خداوند متعال در سوره توبه‌ی آیه‌ی ۳۳ در مورد جهانی شدن اسلام و غلبه‌ی این دین مبین بر سایر ادیان چنین فرموده است:

«اوست خدایی که پیامبرش را باهدایت و دین حق فرستاد تا او را بر همه ادیان غالب گرداند، هرچند که مشرکان کراهت داشته باشند.»

همچنین در سوره‌ی نور آیه‌ی ۵۵ می‌خوانیم:

خداوند به کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته انجام داده‌اند وعده داده است که آنان را خلیفه و جانشین بر عرصه زمین قرار دهد، به همان‌سان که به پیشینیان خلافت بر زمین را بخشیده بود، دین و آیینی که برای آنها پسندیده، پابرجا و مستقر می‌سازد و بیم‌ها و هراسشان را به ایمنی مبدل می‌گرداند تا مرا [خداوند را] عبادت کنند و چیزی را شریک من [خداوند] نسازند و آنان که بعد از این کفر بورزند نافرمانانند.

در سوره‌ی مائده آیه‌ی ۳ آمده است:

«امروز دین شما را برایتان کامل و نعمت خود را بر شما تمام گردانیدم و دین اسلام را برای شما برگزیدم.»
 از این آیات می‌فهمیم که اسلام بر تمام ادیان غالب خواهد شد و در زمین مستقر و پابرجا می‌گردد. اما بینیم روایات در این رابطه چه می‌گویند. پیامبر اکرم (ص) در مورد دین آینده‌ی جهان فرمودند:
 «در آن روز، آیین اسلام سراسر زمین را فرامی‌گیرد، حکومت از دست کفار گرفته می‌شود و حکومتی جز حکومت اسلامی نخواهد بود.» (۲۷)

و در حدیثی دیگر نیز فرمودند:

«تا هر جا که تاریکی شب وارد شود، این آیین نفوذ خواهد کرد.» (۲۸)

امام سجاد (ع) فرمودند:

«بدون تردید خداوند به هنگام قیام قائم (عج) اسلام را بر همه‌ی ادیان پیروز می‌گرداند.» (۲۹)

امام صادق (ع) فرمودند:

«هنگامی که قائم (عج) ما قیام کند، هیچ نقطه‌ای در زمین باقی نمی‌ماند مگر این که آواز شهادت به توحید و یگانگی خدا و رسالت پیامبر خدا (ص) در آن جا بلند می‌شود.» (۳۰)

از مجموع این روایات هم استفاده می‌شود که سرانجام دین اسلام همه‌ی کره‌ی زمین را فراخواهد گرفت و بر همه‌ی ادیان جهان پیروز خواهد شد. هم‌چنان که شاهد هستیم با وجود تبلیغات سوء

علیه اسلام و مسلمانان در برخی کشورها، تشرّف از ادیان دیگر به دین مبین اسلام رشد چشم‌گیری داشته و اوج این گرایش‌ها به دین آخرین پیامبر الهی (ص) هنگامی است که مهدی موعود(عج) ظهور می‌کند و حکومت واحد جهانی را تشکیل می‌دهد.

خداوند در قرآن کریم از زبان حضرت ابراهیم(ع)، حضرت اسماعیل(ع)، پیامبر اکرم(ص)، حواریون حضرت عیسی(ع)، فرزندان حضرت یعقوب و... به هنگام بحث از گرویدن به آیین حق، با لفظ «اسلام»، «مسلم» و «مسلمان» یاد فرموده است.

سوره‌ی آل عمران آیه‌ی ۱۹:

«همانا دین نزد خدا اسلام است.»

سوره‌ی حج آیه‌ی ۷۸:

«این است آیین پدرتان ابراهیم. هم او که شما را از پیش مسلمان نامید و در این کتاب هم مسلمان نامیده شده اید.»

سوره‌ی نمل آیه‌ی ۴۴: «از زبان بلقیس»

«و اسلام آوردم نزد سلیمان برای خداوندی که پروردگار جهانیان است.»

سوره‌ی آل عمران آیه‌ی ۵۲: «از زبان حواریون عیسی(ع)»

«ما یاوران خداییم، به خدا ایمان آورده ایم و تو گواه باش که ما اسلام آورده ایم.»

سوره‌ی آل عمران آیه‌ی ۸۴:

«بگو به خداوند و آنچه بر ما و آنچه بر ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب و اسباط نازل شده و آنچه به موسی و عیسی و پیامبران از سوی پروردگار شان داده شده است ایمان آورده ایم و بین هیچ یک از آنان فرق نمی‌گذاریم و

ما تسلیم شدگان (مسلمان) در برابر او هستیم.»

آیه‌ی ۸۵ سوره‌ی آل عمران، آیه‌ی ۳۶ سوره‌ی ذاریات، آیه‌ی ۱۳۳ سوره‌ی بقره و آیه‌ی ۳۳ سوره‌ی فصلت، نیز اشاره به همین مضامین دارند که برای مطالعه‌ی بیشتر می‌توان به آنها مراجعه کرد. از آیات فوق چنین استفاده می‌شود که همه‌ی ادیان و شرایع آسمانی در زبان صاحب شریعت، یعنی خداوند متعال «اسلام» نامیده شده است و کسانی که تسلیم و فرمان‌بردار او بوده‌اند «مُسلم» نام گرفته‌اند. اگر چه ما آن‌ها را به نام‌های دیگری هم‌چون یهودیت، مسیحیت و غیره می‌شناسیم، که این نام‌ها به تناسب‌های دیگری اتخاذ شده‌اند، نام کلی ادیان آسمانی در نزد خدای یگانه همان «اسلام» و گرویدگان و تسلیم شدگان در مقابل خداوند «مسلم» است، زیرا ریشه‌ی همه‌ی ادیان آسمانی یکی است و آن ریشه‌ی گسترده‌ای است که از زمان حضرت آدم ابوالبشر (ع) توسط پیک وحی بر دل پیامبران (ع) درخشیده و با رسالت حضرت خاتم انبیاء (ص) به اوج کمال و تمام رسیده است.

قرآن کریم در سوره‌ی آل عمران آیه‌ی ۶۴، بشریت را به سوی یک دین و آیین و یک هدف و مقصد و اتحاد عمومی دعوت می‌نماید و با صدای بلند و رسا فریاد بر می‌آورد که:

«ای اهل کتاب، بیایید بر سخنی که بین ما و شما یکسان است بایستیم که جز خدا را نپرستیم و چیزی را شریک او نگردانیم و بعضی از ما بعضی دیگر را به جای خدا نگیرد، پس اگر اعراض کردند (روی گردان شدند) بگویید، شاهد باشید که ما مسلمانییم (فرمان‌بردار و تسلیم شدگانیم).»

اسلام آمده است تا همه‌ی امت‌ها را متحد ساخته، آن‌ها را به

یک ملت و امت واحد تبدیل نماید و اساس همه‌ی تضادها، برخوردها و اختلاف‌ها را که از کفر و شرک مایه می‌گیرد از ریشه بخشکاند و تمام اختلافات دینی، قومی، نژادی، ملی، وطنی و جغرافیایی را از میان ببرد تا جایی که همه در برابر خدای متعال خاضع شوند و تنها خدای یگانه را بپرستند و در سایه یک دین و شریعت زندگی کنند.

شادمانی جهانیان از ظهور منجی موعود

از روایات متعدّد می‌توان چنین نتیجه گرفت که قیام مهدی موعود(عج) موجب خرسندی اهل زمین و آسمان و حتی مردگان می‌شود، چرا که حکومت او، حکومت بر دل‌ها خواهد بود. دل‌هایی که برای ظهورش منتظرند و به شوق دیدارش می‌تپند. در آن روزگار خردسالان آرزو می‌کنند که‌ای کاش بزرگ بودند و بزرگ‌سالان آرزوی کودکی و خردسالی می‌نمایند.

رسول خدا(ص) فرمودند:

«همه‌ی اهل آسمان و زمین، پرندگان، حیوانات درنده و ماهیان دریا از ظهور حضرت مهدی(عج) شاد و

خرسند می‌شوند.» (۳۱)

حضرت علی(ع) فرمودند:

«هنگامی که حضرت مهدی(عج) ظهور می‌کند، نام مبارکش بر سر زبان‌ها خواهد بود و وجود مردم سرشار از عشق به مهدی(عج) است، به گونه‌ای که جز نام او هیچ نامی در یاد و زبان آنان نیست و با دوستی

او روح خود را سیراب می‌کنند.» (۳۲)

امام صادق(ع) می‌فرماید:

«هیچ مؤمنی در قبر نمی‌ماند مگر آن که شادی و سرور در قبرش وارد می‌شود، به گونه‌ای که مردگان به دیدار یکدیگر می‌روند و ظهور حضرتش را به همدیگر

تبریک می‌گویند.» (۳۳)

امام رضا(ع) نیز درباره‌ی جهان پس از ظهور حضرت فرمودند:

«پس از ظهور، گشایشی بر مردم می‌رسد که مردگان

آرزوی زندگی دوباره می‌کنند.» (۳۴)

انصار و یاران منجی موعود

انصار و یاران مهدی موعود(عج) را مردم پاک‌باخته و با ایمان و شایسته کرداری تشکیل می‌دهند که با قیام حضرت از مکه، به تدریج به لشکر او می‌پیوندند و با همه‌ی وجود در خدمت اجرای برنامه‌ها و گام‌های بلند اصلاحی آن حضرت قرار می‌گیرند و با دشمنان حق و عدالت، تا محو بیداد و سرشار ساختن زمین و زمان از عدل و داد، پیکار همه‌جانبه می‌نمایند.

حضرت هنگام حرکت از مکه با ده هزار نیرو از انصار و یارانش همراه هستند و در عراق «سید هاشمی» با دوازده هزار نفر به او می‌پیوندد. علاوه بر انسان‌های شایسته، انبوه فرشتگان نیز یاران او خواهند بود و برای تحقق اهداف و اجرای دستوراتش حاضر می‌شوند. (۳۵)

امام محمدباقر(ع) فرمودند:

«او به تنهایی ظاهر می‌شود، به تنهایی به مسجد الحرام می‌آید، به تنهایی وارد کعبه می‌شود و در حال تنهایی

شب را سپری می‌کند. چون پاسی از شب گذشت و چشم‌ها در خواب فرو رفت، جبرئیل و میکائیل و فرشتگان در حالی که صف کشیده‌اند بر او فرود می‌آیند و جبرائیل می‌گوید:

ای سرور من فرمان تو مطاع و امر تو نافذ است.
امام، دست مبارکش را به صورت کشیده و این آیه را تلاوت می‌فرماید:

و مؤمنان گویند ستایش خدای را که وعده‌ی لطف و رحمتش را بر ما محقق فرمود و ما را وارث همه‌ی سرزمین بهشت گردانید، تا در هر جای آن بخواهیم منزل گزینیم، آن روز (پاداش) نیکوکاران بسیار نیکو خواهد بود. (۳۶)

آنگاه در میان رکن و مقام می‌ایستد و با صدای بلند بانگ برمی‌آورد که ای یاران و نزدیکان من! ای کسانی که خدا شما را پیش از ظهور من برای یاریم در روی زمین مهیا فرموده! در حالی که فرمان می‌برید، بسوی من بشتابید.

آن‌ها که در شرق و غرب عالم در محراب و یا در رختخواب خود هستند، بانگ مهدی موعود (عج) را می‌شنوند و همگی به سوی او می‌شتابند. چیزی نمی‌گذرد مگر به‌اندازه‌ی یک چشم برهم زدن که همگی در نزد او گرد می‌آیند و این اجتماع پرشکوه‌اندکی پیش از طلوع خورشید اتفاق می‌افتد. (۳۷)

این افراد که شبانه گرداگرد وجود مقدس و نورانی حضرت بقیةالله الاعظم (ارواحنا له الفداء) جمع می‌شوند، همان ۳۱۳ نفری هستند که امیرالمؤمنین(ع) و امام صادق(ع) آنان را پرچم‌دار یاوران آن حضرت معرفی کرده‌اند که بیان‌گر این واقعیت است که هر یک از آنان دارای توانایی، کارآیی، آگاهی، کفایت، مدیریت و صلاحیت‌های لازم و برای فرماندهی و سازمان بخشیدن به نیروهای طرفدار حق هستند که امام صادق(ع) از آنان تعبیر به «حکم الله فی ارضه» می‌کند. (۳۸)

این ۳۱۳ نفر که نخستین گروندگان هستند، فرماندهان و وزیران آن منجی موعود خواهند بود، آنان در آغاز، هسته‌های اصلی نیروها را تشکیل داده و بر عهده دارند و پس از پیروزی برای ارشاد و دادرسی و کارگزاری به سرزمین‌های دور و نزدیک فرستاده می‌شوند.

با گرد آمدن این گروه دعوت آغاز می‌شود، پس از انتشار خبر آن به محرومان و منتظران، ده یا دوازده هزار نفر، که ستون‌های اصلی انقلاب را تشکیل می‌دهند، به سرعت به آن حضرت می‌پیوندند که با اجتماع آنان پاک‌سازی حجاز آغاز می‌شود. در ادامه‌ی نهضت، توده‌های انبوه از سراسر جهان به حضرت پیوسته و نبرد حق علیه باطل شروع می‌شود. (۳۹)

امام صادق (ع) فرمودند:

«سیصد و سیزده نفر (به شمار اهل بدر) با او بیعت

می‌کنند و او تا هنگام کامل شدن ده هزار نفر در مکه

اقامت کرده، سپس رهسپار مدینه می‌گردد». (۴۰)

یاران و نیروهای حضرت از ملیت‌های مختلف تشکیل می‌شوند.

در روایات، سخنان گوناگونی در این باره وجود دارد. گاه از عجم به عنوان سپاهیان حضرت نام می‌برند که شامل غیر عرب می‌شود. برخی روایات نیز، نام شهر و کشورهایمانند: ایران، یمن، ری، خراسان، طالقان، قم، همدان، جابلقا، جابلسا و... را ذکر می‌کنند که سپاهیان از آن جا به یاری حضرت می‌شتابند. گاهی نیز سخن از قوم خاصی مانند: توبه کنندگان بنی اسرائیل، اصحاب کهف، مؤمنان مسیحی و انسان‌های وارسته‌ای است که رجعت خواهند کرد (به دنیا باز می‌گردند) و به یاری حضرت می‌آیند. بر اساس روایات، هریک از ۳۱۳ نفر اصحاب حضرت مهدی موعود(ع) جزو «اوتاد» یا «ابدال» یا «نجبا» و یا «صلحا» می‌باشند.

اوتاد:

جمع «وتَد» به معنای «میخ‌ها» است. در قرآن کریم سوره‌ی نباء آیه‌ی ۷ آمده است:

«ما کوه‌ها را میخ‌های زمین قرار دادیم».

برخی با توجه به این آیه گفته‌اند:

می‌توان نتیجه گرفت که اوتاد، مردانی خالص هستند که همچون کوه استوار و در خدمت حضرت مهدی (عج) به سر می‌برند.

برخی نیز گفته‌اند:

اوتاد، چهار تن از اولیاء هستند که همیشه در عالم برقرارند و اگر یکی از آنها بمیرد، دیگری به جای او می‌آید.

در صفت اوتاد آمده است: آنان قومی هستند که طرفه‌ی العینی (به اندازه چشم برهم زدنی) از پروردگارشان غفلت نمی‌کنند، از دنیا مگر قوت روزانه جمع نمی‌کنند و از آنان لغزش و خطایی صادر نمی‌شود. (۴۱)

ابدال:

جمع «بَدَل» به معنای «جانشینان» است. این تعبیر را در مورد جمعی از بندگان صالح خدا به کار می‌برند که در میان اولیاء دارای مرتبتی مخصوص‌اند و می‌گویند:

جهان از وجود آنها خالی نمی‌ماند و چون یکی از آنها بمیرد خداوند دیگری را جایگزین وی می‌سازد.
(۴۲)

در لغت نامه دهخدا آمده:

ابدال عده‌ای معدود از صالحان و نیکان و بندگان خالص خدایند که شمار آنان، چهل نفر است و گویند زمین از وجود آنها خالی نمی‌شود و جهان بدیشان برپا است و چون یکی از آنها بمیرد، خدای متعال دیگری را به جای او برانگیزد. این قوم به آنچه خدا از رازها در حرکات و منازل کواکب نهاده، عارفند.

ابدال در مرتبه و جایگاه پایین‌تر از اوتاد هستند و گاهی غفلت از ایشان صادر می‌شود که آن را به تذکره (یاد خدا) جبران می‌کنند، ولی عمداً معصیت نمی‌کنند. آنان کسانی هستند که دارای نیت‌های پاک و طبع سخی و خوی نیک‌اند و همواره به خیر خواهی

مسلمانان می‌پردازند و معدن و منشاء برکات و خیرات زمین اند.

(۴۳)

نُجبا:

جمع «نجیب» به معنای «افراد پاک سرشت و خوش نفس و جوان‌مرد» است. تعداد نجبا را هفتاد نفر آورده‌اند و گفته‌اند: گاهی نیز می‌شود که بیشتر از این هم باشند. (۴۴)

امام صادق (ع) فرمودند:

«آن‌ها که به حقایق دین تسلیم شدند، اهل نجات

خواهند بود و همانا، تسلیم شدگان نجبا باشند.» (۴۵)

ایشان پایین‌تر از ابدال هستند ولی از نظر معرفت از صلحا

برترند. (۴۶)

صُلحا:

جمع «صالح» به معنای «افراد پرهیزگاری» که به عدالت موصوفاند و گاهی از ایشان معصیت صادر می‌شود، پس آن را به پشیمانی و استغفار جبران می‌کنند.

«چون پرهیزگاران را از شیطان وسوسه و خیالی به دل

فرا رسد، همان دم خدا را به یاد آرند و همان لحظه

بصیرت و بینایی یابند.» (۴۷)

اینان که سیصد و شصت نفرند، هنگامی که وسوسه‌های شیطانی احاطه‌اشان می‌کند، به یاد خدا و نعمت‌های بی‌پایانش و عواقب شوم گناه و مجازات دردناک خدا افتاده و استغفار می‌نمایند.

در این هنگام ابرهای تیره و تار و سوسه از اطراف قلب آنان کنار می‌رود و راه حق را به روشنی دیده و انتخاب می‌کنند. (۴۸)

شیخ ابراهیم کفعی در حاشیه «جَنَّةُ الْوَأَقِيه» در دعای امّ داود، پس از صلوات بر اوصیاء، شهداء و ائمه‌ی هدی (ع) می‌فرماید:

زمین خالی نیست از قطب، چهار اوتاد و چهل ابدال و هفتاد نجیب و سیصد و شصت صالح، پس قطب مهدی (عج) است و اوتاد کمتر از چهار نفر نمی‌شود، زیرا دنیا مانند خیمه و مهدی (عج) همچون عمود و این چهار طناب‌های آن خیمه‌اند. گاه می‌شود که اوتاد بیشتر از چهار نفر، ابدال بیشتر از چهل نفر، نجبا بیشتر از هفتاد نفر و صلحا بیشتر از سیصد و شصت نفر باشند. ظاهر این است که حضرت خضر (ع) و حضرت الیاس (ع) از اوتادند. پس ایشان به دایره قطب چسبیده‌اند. (۴۹)

همچنین گفته شده:

هرگاه یکی از اوتاد کم شود (از دنیا برود)، بدل آن را از چهل نفر ابدال برمی‌گزینند و هرگاه یکی از ابدال کم شود، بدل او را از هفتاد نفر نجبا قرار می‌دهند. اگر از نجبا کم شود، بدل او را از سیصد و شصت نفر صلحا جایگزین می‌کنند و نیز اگر یکی از صلحا کم شود، بدل او را از سایر مردم انتخاب می‌کنند. (۵۰)

کسی که می‌خواهد از بهترین یاران و جزو سیصد و سیزده تن

اصحاب امام زمان (عج) قرار گیرد، باید خود را تزکیه و پاک نماید، به گونه‌ای که در آینده وجودش غیر خدا راه نداشته و تمامی نیات، اعمال و کردارش برای رضای او باشد. چنین انسانی که دارای مرتبه‌ی بندگی خالص و سراسر وجودش الهی است و عالم را محضر خداوند متعال می‌بیند، مطمئناً به درجه‌ی کمال و خلوص رسیده است.

پس اگر مؤمنی خود را تزکیه نماید و عمل صالح انجام دهد و در اوصاف الهی خود را به صفات خداوند نزدیک کند، به گونه‌ای که از نظر ایمان توأم به عمل در میان مؤمنین بهترین باشد، امام عصر (عج) او را از صلحا قرار می‌دهد و کسی که در میان صلحا از همه بهتر عمل نماید، مقامش ترفیع یافته و جزو نجبا قرار می‌گیرد و کسی که در میان نجبا بهترین باشد، آن حضرت او را از ابدال قرار می‌دهد. هم‌چنین برترین ابدال جزو اوتاد قرار می‌گیرند.

بنابراین اوتاد، ابدال و نجبا در هر زمانی جزو سیصد و سیزده نفر یاران حضرت مهدی (عج) هستند و مابقی آن از بهترین صلحا انتخاب می‌شوند تا در پای رکاب ایشان باشند.

به راستی چه نعمت و توفیقی بالاتر از این که انسان از بهترین‌ها شود و در رکاب محبوب خویش، خاتم الاوصیاء و منجی جهانیان باشد؟

علایم و نشانه‌های ظهور منجی موعود

در کتاب‌های معتبر ما مسلمانان، بر اساس روایت مستند از ائمه‌ی معصومین (ع)، مجموعه‌ای از حوادث و وقایع گوناگون به عنوان نشانه‌هایی که پیش از ظهور حضرت مهدی (عج) اتفاق خواهد افتاد، ذکر شده است که به دو دسته علایم حتمی و غیر حتمی تقسیم می‌شوند.

علایم حتمی:

به نشانه‌هایی گفته می‌شود که در آستانه‌ی ظهور یا سال ظهور حضرت، قطعاً رخ خواهد داد. امام صادق (ع) فرموده‌اند:

«پیش از قیام قائم (عج) پنج علامت حتمی وجود دارد:

۱- خروج سفیانی

۲- خروج یمانی

۳- ندای آسمانی

۴- فرورفتن سپاه سفیانی در سرزمین بیداء

۵- کشته شدن نفس زکیه» (۵۱)

۱- خروج سفیانی:

امیرالمؤمنین (ع) در یک روایت جامع، ویژگی‌های سفیانی را این گونه می‌شمارد:

«نامش عثمان و نام پدرش عنبسه و از تبار ابوسفیان و پسر هند جگر خوار است. او مردی است با قامتی متوسط، چهره‌ای زشت و کریه منظر و آبله رو، هیکلی ستر که ظاهرش یک چشم به نظر می‌رسد و از وادی خشک و بی آب و علف «یابس» (یکی از نواحی دمشق) خروج می‌کند. (۵۲)

امام باقر (ع) فرمودند:

«سفیانی سرخ رو، زرد مو و زاغ چشم است و هرگز خدا را نپرستیده و هرگز وارد مکه و مدینه نشده است. همواره می‌گوید: خون و انتقام؛ خون و انتقام، آن‌گاه آتش». (۵۳)

امام صادق (ع) فرمودند:

«سفیانی در ماه رجب خروج می‌کند، شش ماه می‌جنگد و هنگامی که بر پنج ناحیه‌ی شام سیطره یافت، نه ماه حکومت می‌کند. از آغاز قیام تا سرنگونی اش پانزده ماه طول می‌کشد. او پلیدترین انسان روی زمین است. همسرش را زنده به گور می‌کند تا جای او را به کسی نگوید». (۵۴)

رسول اکرم (ص) فرمودند:

حوادث شش ماه منتهی به ظهور منجی موعود ■ ۷۳

«سفیانی خون آشام است و از درون دمشق خروج می‌کند. کودکان را از دم شمشیر گذرانده و شکم زنان را پاره می‌کند. سپاهی به سوی مدینه می‌فرستد و سه شبانه روز آنجا را غارت می‌کنند، آنگاه به سوی مکه‌ی معظمه رهسپار می‌شوند و در سرزمین بیداء، در کام زمین فرو می‌روند». (۵۵)

۲- خروج یمانی:

امام صادق(ع) فرمودند:

«قیام سه نفر: سفیانی، سید خراسانی و یمانی در یک سال و یک ماه و یک روز است و هیچ کدام به مانند پرچم یمانی بر حق نیست، چرا که به حقیقت دعوت می‌کند». (۵۶)

امام محمدباقر(ع) درباره‌ی خروج یمانی فرمودند:

«خروج سفیانی، یمانی و خراسانی در یک سال، یک ماه و یک روز است. همانند دانه‌های تسبیح یکی به دنبال دیگری رخ می‌دهد و وحشت از هر طرف مردم را احاطه می‌کند. وای بر کسی که در برابر آنها جبهه بگیرد. چون یمانی خروج کند، فروش اسلحه به دیگران حرام می‌شود. در میان پرچم‌ها، پرچمی هدایت یافته‌تر از پرچم یمانی نیست، زیرا او شما را به سوی صاحب فرا می‌خواند. چون یمانی خروج کند، به

سویش بشتاب زیرا که پرچم او، پرچم هدایت است و
جایز نیست که کسی از او اعراض کند...». (۵۷)

۳- ندای آسمانی:

امام محمدباقر(ع) می فرماید:

«پیش از خروج قائم(عج) منادی از آسمان بانگ بر
می آورد طوری که اهل مشرق و مغرب آن را
می شنوند، حتی دوشیزگان در سراپرده‌ها». (۵۸)

امام صادق(ع) در این باره فرمودند:

«این بانگ آسمانی همگانی است و هر قومی آن را با
زبان خود می شنوند. این بانگ در ماه رمضان، در شب
جمعه و شب ۲۳ رمضان خواهد بود. منادی برای قائم
به اسم و اسم پدرش ندا سر می دهد». (۵۹)

امام علی(ع) نیز فرمودند:

«بانگ آسمانی در ماه رمضان افراد بیدار را به وحشت
می اندازد. خفته‌ها را بیدار می سازد و پرده نشین‌ها از
سرا پرده‌ها بیرون می دونند». (۶۰)

مضمون ندای آسمانی در احادیث و روایات ائمه(ع) چنین آمده

است:

«او مهدی آل محمد(ص) است. او امید شماست، از او
پیروی کنید، به سوی او بشتابید و با او بیعت کنید.
حجّت خدا در کنار خانه‌ی خداست. او برانگیخته شد،

حق آمد و باطل رفت». (۶۱)

۴- فرو رفتن سپاه سفیانی در بیابان:

پیامبر اکرم (ص) فرمودند:

«سپاهی از شامیان به سوی مکه گسیل داشته می‌شود،

وقتی که به بیداء (بیابان شن زاری بین مکه و مدینه)

می‌رسند، توسط زمین بلعیده می‌شوند». (۶۲)

امام محمدباقر (ع) فرمودند:

«تعداد سپاه سفیانی که در کام زمین فرو می‌روند،

هفتاد هزار نفر می‌باشد. آن‌ها برای تخریب خانه‌ی خدا

و برای نبرد با حجّت خدا بسیج شده‌اند. چون به

سرزمین بیداء برسند، منادی از آسمان بانگ بر می‌آورد:

ای سرزمین بیداء نابودشان ساز، پس همه آنان در کام

زمین فرو می‌روند، جز سه تن از قبیله‌ی بنی کلب، که

آن‌ها نیز صورتشان به پشت بر می‌گردد». (۶۳)

۵- کشته شدن نفس زکیه:

امیر مؤمنان (ع) فرمودند:

«خون حرام، در روز حرام، در سرزمین حرام، به

صورت ناگهانی ریخته می‌شود». (۶۴)

امام محمد باقر (ع) فرمودند:

«نفس زکیه فردی از تبار امام حسین (ع) است. نامش محمد و نام پدرش حسن می‌باشد. برای کشته شدن او آسمانی‌ها و زمینی‌ها به خشم می‌آیند. او در میان رکن و مقام کشته می‌شود. او دقیقاً روز ۲۵ ذیحجه الحرام شهید می‌شود و ۱۵ روز پس از شهادت نفس زکیه، قیام جهانی حضرت بقیه‌الله، ارواحنا له الفداه، در روز عاشورا آغاز می‌شود». (۶۵)

علائم غیر حتمی:

نشانه‌هایی است که با توجه به حکمت خداوند، ممکن است رخ ندهد. البته برخی از آنها اتفاق افتاده و برخی نیز هنوز رخ نداده است. از جمله‌ی آنها می‌توان این موارد را ذکر کرد:

«تفرقه‌ی بنی عباس به خاطر پادشاهی و حکومت دنیایی، کشته شدن سید حسنی، کسوف خورشید در نیمه‌ی ماه رمضان و خسوف ماه در آخر همان ماه که هردو برخلاف رویه‌ی عادی طبیعت است، حرکت نکردن خورشید از ظهر تا نیمه‌های عصر، طلوع خورشید از مغرب، نمایان شدن پرچم‌های سیاه از خراسان، ظاهر شدن شخصی مغربی در مصر و حکومت کردنش بر شام، فرود آمدن ترک‌ها در جزیره و رومیان در ساحل، طلوع ستاره‌ی مشرقی که همانند ماه نورافشانی می‌کند و سپس چنان خم می‌شود که گویی دو سوی آن قرار است به هم برسند، سرخی‌ای

حوادث شش ماه منتهی به ظهور منجی موعود ■ ۷۷

که در آسمان ظاهر می‌شود و در تمام افق پخش و منتشر می‌شود، آتش بزرگ و شدیدی که در مشرق نمایان شده و سه تا هفت روز در آسمان باقی می‌ماند، پایان سختی‌های اعراب و حکومت کردنشان بر بلاد و خارج شدن از سیطره عجم‌ها، کشته شدن امیر مصر توسط کارکنان آن دیار، نمایان شدن پرچم‌های سیاه از مشرق، برخاستن بادی سیاه در ابتدای روز و زلزله‌ای که منجر به فرو رفتن بسیاری می‌شود، طغیان فرات، جنگ بزرگ قرقیسیا، مسخ شدن فاجران، ندهای سه گانه در ماه رجب، باران‌های فراوان، هراسی که دامن‌گیر اهل عراق و سوریه می‌شود، غلبه یافتن بندگان بر سرزمین‌های مالکان و سروران، چهره‌ای که در آسمان در قرص خورشید و ماه برای مردم ظاهر می‌شود، رجعت (برگشتن به دنیا) برخی از مؤمنان و کافران، و...» (۶۶)

پیامبر اکرم (ص) فرمودند:

«وقتی که در ماه رمضان صیحه‌ای واقع شد، پس از آن در ماه شوال آتش جنگ بر افروخته گشته و در ماه ذی‌قعدة مردم برای تهیه‌ی غذا مهاجرت کرده و با هم می‌جنگند و در ماه ذی‌حجه حجاج غارت شده و خون به پا می‌شود.» (۶۷)

و نیز فرمودند:

«بعد از من چهار فتنه بر شما فرود آید، که در اولی خون‌ها مباح می‌شود. در دومی، خون‌ها و اموال و در سومی، خون‌ها و اموال و نوامیس و در چهارمی، آشوبی که کروکور جهان را مضطرب می‌سازد، آن‌چنان که کشتی غول پیکر آب‌های مجاور خود را متلاطم می‌کند. این فتنه شام را در بر می‌گیرد و عراق را می‌پوشاند و در جزیره العرب دست و پامی زند و مردم تلخی حوادث و فشار و آشوب را لمس می‌کنند، آن‌چنان که پوست به هنگام دباغی شدن، فشارش را احساس می‌کند. کسی قدرت یک کلمه حرف زدن را ندارد. این فتنه در نقطه‌ای آرام نمی‌شود مگر در نقطه‌ای دیگر بیداد می‌کند.» (۶۸)

حوادث شش ماه منتهی به ظهور منجی موعود

ماه رجب:

- ۱- باران شدیدی که بسیاری از خانه‌ها را ویران می‌کند.
- ۲- آغاز شورش سفیانی، یمانی و سید خراسانی
- ۳- نمایان شدن یک چهره در قرص خورشید (سر و سینه‌ی حضرت مسیح(ع))
- ۴- نداهای سه گانه:
الف - بدانید که لعنت خداوند شامل حال ستم‌گران می‌شود!
ب - قیامت نزدیک شده است، ای جمعیت مؤمنان!
ج - خداوند متعال فلانی را فرستاده است، حرف هایش را بشنوید و از او اطاعت کنید!
- ۵- دستی که از آسمان به چیزی اشاره و دلالت می‌کند.
- ۶- توقف خورشید از حرکت به مدت ۳ ساعت
- ۷- ماه گرفتگی (خسوف)

ماه شعبان:

- ۱- آغاز خیزش‌ها و فتنه‌ها
- ۲- پراکنده و متفرق شدن جریان‌ات سیاسی

ماه رمضان:

- ۱- کسوف و خورشید گرفتگی غیر طبیعی
- ۲- صیحه‌ی آسمانی:
الف) ندای جبرائیل:
حق با حضرت مهدی (عج) و شیعیانش است!
ب) ندای ابلیس:
حق با عثمان (سفیانی) و پیروانش است!
- ۳- ماه گرفتگی و کسوف غیر طبیعی
- ۴- بیعت کردن سی هزار نفر از قبیله‌ی بنی کلب با سفیانی

ماه شوال:

معرکه‌ی قرقیسیا و کشته شدن صد هزار نفر از ستم‌گران و پیروزی سفیانی.

ماه ذی‌قعدة:

- ۱- قبایل جهت تهیه‌ی آذوقه مسافرت کرده و می‌جنگند.
- ۲- سفیانی در بغداد کشتارگاهی بر پا کرده و هشتاد هزار نفر را می‌کشد.

ماه ذی‌حجّه:

- ۱- کشتارگاه کوفه را سفیانی به راه می‌اندازد و علاوه بر بقیه، هفتاد عالم دینی را شهید می‌کند.
- ۲- آشوب‌های منا (تاراج شدن حجّاج و دریده شدن پرده‌های عصمت به حرام)
- ۳- شهادت نفس زکیّه در مسجد الحرام و بین رکن و مقام
- ۴- شهادت مرد هاشمی، پسر عموی نفس زکیّه و خواهرش و اعدام آن‌ها بر سر در مسجدالنبی (ص).

ماه محرم:

- ۱- جمع شدن سیصد و سیزده یار حضرت در مکه.
- ۲- ظهور حضرت در روز دهم (عاشورا) و خواندن خطبه بین رکن و مقام، بیعت یاران با حضرت و ندای جبرائیل.
- ۳- حمله‌ی سپاهیان سفیانی به مدینه و تاراج شهر و تخریب مقبره‌ی مطهر حضرت رسول (ص) و خرد کردن منبر آن حضرت و سرگین انداختن چهارپایان در آن مکان متبرک
- ۴- فرو رفتن سپاه سفیانی در سرزمین بیداء. (۶۹)

از زبان منجی موعود

در این بخش برگزیده‌ای از سخنان حضرت صاحب‌الزمان (عج) را به جهت تبرک و تمسک جستن ذکر می‌نماییم.

۱- زمین هیچ‌گاه از حجت خداوند - چه آشکار باشد یا نهان - خالی نمی‌ماند. (۷۰)

۲- دل‌های ما [خاندان رسالت] جایگاه مشیت الهی است. پس هرگاه او بخواهد، ما هم می‌خواهیم. و خداوند [در این باره] می‌فرماید: شما نمی‌خواهید، مگر این که خدا بخواهد. (۷۱)

۳- من موجب آسایش و آرامش [امنیت] اهل زمین هستم، هم چنان که ستارگان سبب آرامش و آسایش [امنیت] اهل آسمان هستند. (۷۲)

۴- من آخرین جانشین (پیامبر اسلام) هستم. و خداوند به سبب من، بلا را از خاندان و شیعیانم دور می‌گرداند. (۷۳)

۵- من مهدی هستم، من قیام‌کننده‌ی زمانم، من آن کسی هستم که (زمین را) از داد پر می‌کند همان‌طور که (قبل از آن) از ظلم و ستم پر شده باشد. (۷۴)

۶- منم باقیمانده‌ی خداوند در زمین او، و انتقام‌گیرنده از

دشمنانش. (۷۵)

۷- بر هیچ یک از پدرانم (زمانی) نگذاشته، مگر این که بیعتی از طاغوت زمان خود بر گردن داشته‌اند. اما وقتی که من خروج کنم، بیعت هیچ یک از طاغوت‌ها را بر گردن ندارم. (۷۶)

۸- اگر شیعیان ما، که خداوند آن‌ها را به طاعت و بندگی خویش موفق بدارد، در وفای به عهد و پیمان الهی اتفاق و اتحاد می‌داشتند و آن را محترم می‌شمردند، سعادت دیدار ما برای ایشان به تأخیر نمی‌افتاد و زودتر از این به سعادت دیدار ما نایل می‌شدند. (۷۷)

۹- آنچه موجب جدایی ما و دوستانمان گردیده و آنان را از دیدار ما محروم نموده است، گناهان و خطاهای آنان نسبت به احکام الهی است. (۷۸)

۱۰- از راه راست منحرف نشوید و به سمت راست و چپ متمایل نگردید. هدف و مقصد خود را بر اساس دوستی و محبت ما قرار دهید و راه روشن را دنبال کنید. (۷۹)

۱۱- امر قیام ما با اجازه‌ی خداوند به طور ناگهانی خواهد شد و دیگر در آن هنگام توبه فایده‌ای ندارد و سودی نمی‌بخشد. (۸۰)

۱۲- برای تعجیل در امر ظهور و فرج ما بسیار دعا کنید که فرج شما در همین دعا کردن است. (۸۱)

۱۳- و آن روزی که خداوند به ما اجازه دهد و منع خود را از ظهور ما بردارد، حق در زیباترین لباس‌ها و روشن‌ترین نشانه‌ها به مردم نشان داده خواهد شد و بر همگان آشکار می‌گردد. (۸۲)

۱۴- پس سعی کنید اعمال شما طوری باشد که شما را به ما نزدیک سازد و از گناهانی که موجبات نارضایتی ما را فراهم نماید بترسید و دوری کنید. (۸۳)

۱۵- در نقطه‌ای دور و پنهان از دیده‌ها به سر می‌بریم، ولی از حوادث و ماجراهایی که بر شما می‌گذرد مطلع هستیم و هیچ چیز بر ما پوشیده نیست. از گناهانی که بندگان صالح خداوند از آن‌ها دوری می‌کردند ولی اکثر شما مرتکب آن شدید نیز با خبریم. (۸۴)

۱۶- همانا ما شما را مهمل و بی‌سرپرست نگذاشته و مراعاتتان را می‌کنیم و به یاد شما هستیم. اگر عنایات و توجهات ما نبود، مصایب و حوادث زندگی، شما را در بر می‌گرفت و دشمنانتان شما را از بین می‌بردند. (۸۵)

۱۷- هر یک از شما (شیعیان) که تقوا را سرمایه‌ی خویش قرار دهد، از فتنه‌های گمراه‌کننده‌ی ظلمت خیز در امان خواهد بود و اگر کسی بر خلاف وظیفه رفتار کرده و از آنچه باید عمل کند بخل ورزد، مسلماً خسران و زیان دو جهان، نصیبش خواهد شد. (۸۶)

۱۸- هیچ چیز بهتر از نماز بینی شیطان را به خاک نمی‌مالد، پس نماز بخوان و بینی شیطان را به خاک بمال. (۸۷)

۱۹- سجده‌ی شکر از لازم‌ترین و واجب‌ترین سنت‌های مستحبی است. (۸۸)

۲۰- از رحمت خداوند به دور است کسی که نماز مغرب و عشاء را به عقب بیندازد تا این‌که همه ستارگان آسمان ظاهر و هویدا گردند و ملعون است کسی که به قدری نماز صبح را به عقب اندازد که ستارگان ناپدید شوند. (۸۹)

دعای عهد

حضرت امام جعفر صادق (ع) فرمودند:

هر کس این دعا را چهل صباح بخواند، از یاران قائم ما خواهد بود و اگر هم پیش از ظهور آن حضرت بمیرد خداوند (در وقت ظهور) او را از قبرش بیرون آورد تا در خدمت حضرت باشد. و حق تعالی به ازای هر کلمه، هزار حسنه به او عطا نموده و هزار گناه را (از کارنامه عملش) از او محو می کند. و آن دعا این است:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ رَبَّ النُّورِ الْعَظِيمِ وَرَبَّ الْكُرْسِيِّ الرَّفِيعِ وَرَبَّ الْبَحْرِ الْمَسْجُورِ وَمُنْزِلَ التَّوْرَةِ
وَالْإِنْجِيلِ وَالزَّبُورِ وَرَبَّ الظِّلِّ وَالْحَرُورِ وَمُنْزِلَ الْقُرْآنِ الْعَظِيمِ وَرَبَّ الْمَلَائِكَةِ
الْمُقَرَّبِينَ وَالْأَنْبِيَاءِ وَالرُّسُلِينَ اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِوَجْهِكَ الْكَرِيمِ وَبِنُورِ
وَجْهِكَ الْمُبِينِ وَمَلَائِكَتِكَ الْقَدِيمِ يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ الَّذِي أَشْرَقَتْ
بِهِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُونَ وَبِاسْمِكَ الَّذِي يَصْلَحُ بِهِ الْأَوْلُونَ وَالْآخِرُونَ
يَا حَيُّ يَا قَبْلَ كُلِّ حَيٍّ وَيَا حَيًّا بَعْدَ كُلِّ حَيٍّ وَيَا حَيًّا حِينَ لَا حَيَّ إِلَّا أَنْتَ يَا مُجِيبَ الْمُتَوَكِّلِينَ
وَمُتِمِّتَ الْأَحْيَاءِ يَا حَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ اللَّهُمَّ بَلِّغْ مَوْلَانَا الْإِمَامَ الْهَادِيَ الْمَهْدِيَّ الْقَائِمَ
بِأَمْرِكَ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَعَلَى آبَائِهِ الظَّاهِرِينَ عَنْ جَمِيعِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ
فِي مَشَارِقِ الْأَرْضِ وَمَغَارِبِهَا سَهْلَيْهَا وَجَبَلَيْهَا وَبَرِّهَا وَبَحْرِهَا وَعَنْيَ وَالَّذِينَ
مِنَ الصَّلَوَاتِ زِينَةَ عَرْشِ اللَّهِ وَمِدَادَ كَلِمَاتِهِ وَمَا أَحْصَاهُ عَلَيْهِ وَأَخَاطِبِهِ كِتَابُهُ
اللَّهُمَّ إِنِّي أَجِدُ دُلَّةً فِي صَبِيحَةِ يَوْمِي هَذَا وَمَا عِشْتُ مِنْ أَيَّامِي عَهْدًا وَعَقْدًا
وَبَيْعَةً لَهُ فِي عُقْبِي لَا أَحُولُ عَنْهَا وَلَا أَزُولُ أَبَدًا اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنْ أَنْصَارِهِ وَ
أَعْوَانِهِ وَالذَّابِقِينَ عَنْهُ وَالْمُسَارِعِينَ إِلَيْهِ فِي قَضَاءِ حَوَائِجِهِ وَالْمُتَشَبِّهِينَ لِأَمْرِهِ

وَالْمُحَامِلِينَ عَنْهُ وَالسَّابِقِينَ إِلَى إِرَادَتِهِ وَالْمُسْتَشْهِدِينَ بَيْنَ يَدَيْهِ اللَّهُمَّ إِنَّ
حَالَ بَلْبِي وَبَيْتَهُ الْمَوْتُ الَّذِي جَعَلْتَهُ عَلَى عِبَادِكَ حَتْمًا مَقْضِيًّا فَأَخْرِجْنِي مِنْ
قَبْرِ مُؤْتِرِ رَأْسِي شَاهِرٍ سَيْفِي مُجَرَّدٍ أَقْنَانِي مُلْتَبِيًّا دَعْوَةَ الدَّاعِي فِي الْحَاضِرِ
وَالْبَادِي اللَّهُمَّ أَرِنِي الظَّلْعَةَ الرَّشِيدَةَ وَالغُرَّةَ الْحَمِيدَةَ وَالْحُلَّ نَاطِرِي بِنُظْرَةٍ
مِنِّي إِلَيْهِ وَعَجَلُ فَرْجِهِ وَسَهْلُ مَخْرَجِهِ وَأَوْسَعُ مَنَهَجِهِ وَأَسْأَلُكَ بِمَحَجَّتِهِ
وَأَنْفِذْ أَمْرَهُ وَأَشْدِّدْ أَرْزُهُ وَأَعْمِرِ اللَّهُمَّ بِهِ بِلَادَكَ وَأَحْيِ بِهِ عِبَادَكَ فَإِنَّكَ
قُلْتَ وَقَوْلِكَ الْحَقُّ ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَبَّتْ أَيْدِي النَّاسِ
فَاطْهِرِ اللَّهُمَّ لَنَا وَلِيكَ وَابْنَ بَيْتِ نَبِيِّكَ الْمُسَمَّى بِاسْمِ رَسُولِكَ حَتَّى لَا
يُظْفَرِ شَيْءٌ مِنْ الْبَاطِلِ الْأَمْرَاقَةَ وَيُجْحَى الْحَقُّ وَيُحَقِّقَهُ وَاجْعَلْهُ اللَّهُمَّ
مَفْرَعًا لِلْمُظْلُومِ عِبَادِكَ وَنَاصِرًا لِلْمُنْجِدِ لَهُ نَاصِرًا غَيْرَكَ وَمُجَدِّدًا لِلْمَا
عُظَلِّ مِنْ أَحْكَامِ كِتَابِكَ وَمُسْتَدًا لِلْمَا وَرَدَّ مِنْ أَعْلَامِ دِينِكَ وَسُنَنِ
نَبِيِّكَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَاجْعَلْهُ اللَّهُمَّ مِمَّنْ حَصَّنْتَهُ مِنْ بَأْسِ الْمُعْتَدِينَ
اللَّهُمَّ وَسِّرْ نَبِيَّكَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بِرُؤُوسِهِ وَمَنْ تَبِعَهُ عَلَى
دَعْوَتِهِ وَأَرْحَمِ اسْتِكَانَتَنَا بَعْدَهُ اللَّهُمَّ اكْشِفْ هَذِهِ الْغُمَّةَ عَن هَذِهِ
الْأُمَّةِ بِحُضُورِهِ وَعَجَلْ لَنَا ظُهُورَهُ إِنَّهُمْ يَرَوْنَهُ بَعِيدًا وَنَرَاهُ قَرِيبًا
بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

پس سر مرتبه دست بران راست خود میزنی و در مرتبه میگوئی: الْعَجَلُ الْعَجَلُ يَا مُوَلَايَ يَا صَاحِبَ الزَّمَانِ

معنی دعای عهد

خدایا؛ ای پروردگار روشنی بزرگ؛ ای پروردگار جایگاه بلند مرتبه؛
ای پروردگار دریای متلاطم؛ و ای فرو فرستنده‌ی تورات و انجیل و
زبور؛ و ای پروردگار سایه و گرمی آفتاب؛ و ای فرو فرستنده‌ی قرآن
بزرگ؛ و ای پروردگار فرشتگان مقرب؛ و ای پروردگار پیامبران و
رسولان.

بارخدایا؛ من از تو درخواست می‌کنم به ذات کریمت، و به
روشنی ذات روشنی بخشیت، و فرمانروایی بی‌آغازات؛ ای زنده؛ ای
پایدار؛ درخواست می‌کنم به واسطه‌ی نامت، همان نامی که آسمان‌ها
و زمین‌ها به سبب آن روشن گردید؛ همان نامی که پیشینیان و
آیندگان با آن اصلاح می‌شوند. ای زنده پیش از هر زنده؛ و ای زنده
پس از هر زنده؛ و ای زنده‌ای که زنده بودی در حالی که هیچ زنده
نبود؛ ای زنده‌کننده‌ی مردگان؛ ای میراننده‌ی زندگان؛ ای زنده‌ای که
جز تو معبودی نیست.

بارخدایا؛ به مولای ما، یعنی پیشوای هدایتگر هدایت‌شده‌ای که
قیام کننده است به امر تو - که درود خدا بر او و بر تمام نیاکان
پاکیزه‌اش باد - سلام برسان؛ سلام و درودی از طرف همه‌ی مردان

و زنان با ایمان که در شرق و غرب زمین، بیابان و کوهسار، دریا و یا خشکی زمین هستند. سلامی از طرف من و پدر و مادرم؛ سلام‌ها و درودهایی که هم سنگ عرش الهی و به قدر گستردگی کلمات او باشد. آن قدر که علم خدا آن را شماره کند، و کتاب الهی به آن احاطه دارد.

بارخدایا؛ من در این صبحدم و در ابتدای این روز نو، و تمامی ایام زندگانیم، عهد (زبانی) و پیمان (قلبی) و بیعت (عملی) را با آن عزیز تجدید می‌کنم که هیچ گاه و به هیچ وجه از آن برنخواهم گشت و هرگز آن را از بین نمی‌برم. خداوندا؛ مرا از یاران و کمک‌رسانان و حمایت‌کنندگان و مدافعان آن بزرگوار قرار ده؛ جزو گروهی که به سرعت برای انجام خواسته‌های او به سویش می‌شتابند؛ جزو دسته‌ای که دستورات او را بدون کم و زیاد انجام می‌دهند؛ جزو حمایت‌کنندگان از او و پیشی‌گیرندگان برای انجام امور دلخواه او و شهادت‌طلبان در پیش‌روی او قرار ده.

بارخدایا؛ از تو می‌خواهم که اگر مرگ - که آن را یک امر حتمی و قطعی برای بندگانت قرار داده‌ای - بین من و آن عزیز حایل شد، مرا از قبرم در حالی خارج کن که کفنم را به کمر بسته‌ام؛ و شمشیرم را کشیده و بالا برده‌ام؛ نیزه‌ام را آماده کرده‌ام و فراخوانی شخصی را که دعوت‌کننده به سوی اوست لبیک گفته و پاسخ مثبت می‌دهم؛ فراخوانی همان کسی که در شهرها و صحراها ندا می‌دهد.

بارخدایا؛ آن رخسار زیبای جذّاب، و روی نورانی دوست داشتنی را به من نشان بده؛ و سرمه‌ی دیده‌ام را نگاهی بر آن عزیز قرار ده. و در فرج و گشایش امورم شتاب کن، و شرایط قیام او

را آسان گردان، و راهش را برای دستیابی به مقاصدش گسترش ده،
و مرا در راه و روش او راه ببر، و فرمان او را مطاع و قابل اجرا
گردان، و پشتش را محکم کن. خدایا؛ با حضور او سرزمین‌ها و
شهرهایت را آباد گردان، و بندگان را زنده گردان؛ زیرا، تو
فرموده‌ای - به خوبی نیز می‌دانم که گفته‌های تو حق است - : که
« - پیش از آن که آن بزرگوار ظهور فرماید - فساد در خشکی و
دریا آشکار شده که به دست مردمان به بار آمده است»؛

پس، ای خدا، ولیّ و نماینده‌ی خودت را که پسر دختر پیامبرت
می‌باشد و هم‌نام فرستاده‌ی تو - محمد صلی الله علیه و آله وسلم -
است؛ برای ما آشکار کن تا هر باطل و نادرستی را نابود کند و بر
آن پیروز گردد، و حق را پایدار و محقق فرماید.

بارخدایا؛ او را پناه بندگان ستم‌دیده‌ات، و یار و یاور کسانی قرار
ده که جز تو یآوری برای خود نمی‌یابند، و خدایا؛ او را تجدید
کننده‌ی آن دستورات کتابت (قرآن) قرار ده که تعطیل شده است؛ و
محکم‌کننده‌ی نشانه‌های آشکار دینت، و روش‌های نیکوی پیامبرت
- که درود بر او و آل او باد - قرار ده. خدای من؛ او را جزو کسانی
که از بدی و عذاب تجاوزکاران در امان می‌داری.

خدایا؛ پیامبرت حضرت محمد - که درود بر او و آل او باد - را
با دیدن این فرزند شایسته‌اش و کسانی که از دعوت او پیروی
نموده‌اند، شاد و خوشحال فرما؛ و به بیچارگی ما که با غیبت او به
وجود آمده است، رحم کن. خدایا؛ این اندوه و افسردگی را با
حضور آن عزیز پنهان شده، از این امت برطرف کن؛ و در ظهور و
آشکار شدن او شتاب کن؛ چرا که آنها (دشمنان تو) زمان ظهور او
را دیروقت می‌پندارند، ولی ما آن را نزدیک می‌دانیم؛ البتّه، به امید

پی نوشت‌ها

۱. شیعه در اسلام، علامه طباطبایی، ص ۲۲۰
۲. بشارت عهدین، ص ۲۳۸.
۳. لمعات النور، ج ۱، ص ۲۳-۲۵.
۴. بشارت عهدین، ص ۲۵۸.
۵. ظهور حضرت مهدی (عج) از دیدگاه اسلام...، هاشمی شهیدی، ص ۳۵۵.
۶. منتخب الاثر، ص ۴۰.
۷. تفسیر مجمع البیان، ج ۷، ص ۱۵۲.
۸. ترجمه المحججه، ص ۲۶۲.
۹. ترجمه المحججه، ص ۲۵۰ و ۲۵۱.
۱۰. تفسیر صافی، ج ۴، ص ۸۰.
۱۱. کتاب الغیبه، ص ۱۷۰ - ینابیع الموده، ص ۴۲۲.
۱۲. ترجمه المحججه، ص ۱۲۹.
۱۳. کافی، ج ۱، ص ۴۰۷ - تفسیر نمونه، ج ۶، ص ۳۱۲ - تفسیر برهان، ج ۲، ص ۲۷.
۱۴. کمال الدین، ج ۲، ص ۶۷۰ - بحار الانوار، ج ۵۱، ص ۵۰.
۱۵. روضه کافی، ص ۲۸۷.

۱۶. کافی، ج ۱، ص ۴۳۱.
۱۷. تفسیر قمی، ج ۲، ص ۸۷ - تأویل الایات الظاهره، ص ۳۴۳.
۱۸. ترجمه المحججه، ص ۲۷۵.
۱۹. تفسیر قمی، ج ۲، ص ۱۲۹.
۲۰. منتخب الاثر، ص ۴۷۰ - ترجمه المحججه، ص ۳۰۵ - تأویل الآيات الظاهره، ص ۴۴۵.
۲۱. ترجمه المحججه، ص ۳۲۸ - کتاب الغیبه، ص ۱۴۳.
۲۲. تفسیر قمی، ج ۲، ص ۳۱۷ - ترجمه المحججه ص ۳۵۸.
۲۳. ینابیع الموده، ص ۴۲۹ - تفسیر قمی، ج ۲، ص ۳۲۷.
۲۴. کافی، ج ۱، ص ۳۴۱.
۲۵. تأویل الایات الظاهره، ص ۷۹۲.
۲۶. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۹۲.
۲۷. ظهور حضرت مهدی (عج) از دیدگاه اسلام...، هاشمی شهیدی، ص ۳۶۰.
۲۸. منتخب الاثر، ص ۱۶۰.
۲۹. منتخب الاثر، ص ۲۹۴.
۳۰. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۴۰.
۳۱. البیان، ص ۱۱۸.
۳۲. احقاق الحق، ج ۱۳، ص ۳۲۴.
۳۳. اثبات الهداه، ج ۳، ص ۵۳۰.
۳۴. الغیبه شیخ طوسی، ص ۲۶۸.
۳۵. امام مهدی از ولادت تا ظهور، سید کاظم قزوینی، ص ۶۰۲.
۳۶. سوره ی زمر، آیه ۷۴.
۳۷. بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۷.
۳۸. امام مهدی از ولادت تا ظهور، سید کاظم قزوینی، ص ۶۰۱.

۳۹. موعودنامه، مجتبی تونه ای، ص ۷۷۹
۴۰. الارشاد شیخ مفید، ج ۲، ص ۳۸۳
۴۱. بحار الانوار، ج ۲۷، ص ۴۸ - نجم الثاقب، باب نهم، ص ۷۳۵ - موعودنامه، مجتبی تونه ای، ص ۱۳۹
۴۲. موعودنامه، مجتبی تونه ای، ص ۵۳
۴۳. نجم الثاقب، ص ۷۳۶ - کنز العمال، ج ۱۲، ص ۱۸۸
۴۴. موعودنامه، مجتبی تونه ای، ص ۷۲۹
۴۵. بحار الانوار، ج ۲، ص ۱۲۲
۴۶. نجم الثاقب، ص ۷۳۶
۴۷. سوره اعراف، آیه ۲۰۱
۴۸. اسرار آفرینش اهل بیت (ع)، ص ۲۲۶
۴۹. نجم الثاقب، باب نهم، ص ۷۳۵
۵۰. اسرار آفرینش اهل بیت (ع)، ص ۲۶۷
۵۱. کمال الدین، ج ۲، ص ۶۵۰
۵۲. کمال الدین، ج ۲، ص ۶۵۱
۵۳. غیبت نعمانی، ص ۳۰۶
۵۴. کمال الدین، ج ۲، ص ۶۵۱
۵۵. عقد الدرر، ص ۷۳ - ۷۹
۵۶. الارشاد شیخ مفید، ص ۳۸۷ - اثبات الهداه، جلد ۲، ص ۷۲۸
۵۷. غیبت نعمانی، ص ۲۵۵
۵۸. غیبت نعمانی، ص ۲۵۷
۵۹. کمال الدین، ج ۲، ۶۵۰ - غیبت نعمانی، ص ۲۵۷
۶۰. غیبت نعمانی، ص ۲۵۸
۶۱. علائم آخر الزمان پیرامون ایران و طهران، ص ۳۰

۶۲. منتخب الاثر، ج ۳، ص ۹۱
۶۳. منتخب الاثر، ج ۳، ص ۹۱ - عقد الدرر، ص ۷۹
۶۴. غیبت نعمانی، ص ۲۵۸
۶۵. علائم آخر الزمان پیرامون ایران و طهران، ص ۳۲
۶۶. شش ماه پایانی، ص ۴۸
۶۷. بشاره الاسلام، ص ۳۴ - منتخب الاثر، ص ۴۵۱
۶۸. روزگار رهایی، ج ۲، ص ۱۹۷
۶۹. شش ماه پایانی، ص ۲۰۱ - ۲۰۴
۷۰. کمال الدین، ج ۲، ص ۵۱۱
۷۱. الغیبه شیخ طوسی، ص ۵۱ - ۵۲
۷۲. کمال الدین، ج ۲، ص ۴۸۵ - منتخب الاثر، ص ۲۶۷
۷۳. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۳۰
۷۴. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲
۷۵. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۲۴
۷۶. کمال الدین، ج ۲، ص ۴۸۵
۷۷. احتجاج طبرسی، ج ۲، ص ۴۹۸
۷۸. احتجاج طبرسی، ج ۲، ص ۴۹۸
۷۹. الغیبه شیخ طوسی، ص ۱۷۲
۸۰. بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۷۵
۸۱. الغیبه شیخ طوسی، ص ۱۷۲
۸۲. بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۹۰
۸۳. بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۷۵
۸۴. بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۷۵
۸۵. بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۷۵

۸۶. احتجاج طبرسی، ج ۲، ص ۴۹۸

۸۷. بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۸۲

۸۸. بحار الانوار، ج ۵۳، ص ۱۶۱

۸۹. بحار الانوار، ج ۵۲، ص ۱۵

۹۰. بحار الانوار، ج ۹۴، ص ۴۱

منابع و مأخذ

۱. قرآن کریم، با ترجمه استاد محی الدین مهدی الهی قمشه‌ای
۲. نهج البلاغه، ترجمه محمد دشتی، انتشارات مشرقین، چاپ پنجم ۱۳۷۹
۳. ترجمه کتاب مقدس (کتاب عهد عتیق و عهد جدید)، تهران ۱۳۸۰
۴. قاموس کتاب مقدس، مستر هاکس، انتشارات اساطیر، چاپ اول ۱۳۷۷
۵. انجیل عیسی مسیح، ترجمه تفسیری، تهران ۱۳۸۰
۶. اوستا، ابراهیم پور داود، انتشارات دنیای کتاب، چاپ اول ۱۳۸۲
۷. تفسیر اوستا، جیم د. مستتر، ترجمه دکتر موسی جوان، انتشارات دنیای کتاب، چاپ اول ۱۳۸۲
۸. زرتشت پیامبری که از نو باید شناخت، کیخسرو شاهین، انتشارات جامی، چاپ چهارم ۱۳۸۲
۹. نجم الثاقب، حاج میرزا حسین طبرسی نوری، انتشارات مسجد مقدس جمکران، چاپ چهارم ۱۳۸۰
۱۰. سیمای حضرت مهدی (عج) در قرآن، علامه سیدهاشم بحرانی، ترجمه سیدمهدی حائری قزوینی، نشر آفاق، چاپ اول ۱۳۸۳
۱۱. موعودنامه، مجتبی تونه‌ای، انتشارات مشهور، چاپ اول ۱۳۸۳

منابع و مأخذ ■ ۱۰۱

۱۲. عصر ظهور، علی کورانی، ترجمه عباس جلالی، انتشارات سازمان تبلیغات اسلامی، چاپ سوم ۱۳۷۹
۱۳. حکومت جهانی حضرت مهدی (عج)، آیت ا... مکارم شیرازی، انتشارات نسل جوان، چاپ دهم ۱۳۸۰
۱۴. حکومت حضرت مهدی (عج) از دیدگاه قرآن و عترت، محمود شریف زاده خراسانی، نشر دارالصادقین، چاپ سوم ۱۳۷۸
۱۵. مصلح غیبی، سید حسن ابطحی، نشر حاذق، چاپ یازدهم ۱۳۷۷
۱۶. مصلح آخرالزمان، سید حسن ابطحی، نشر بطحاء، چاپ پنجم ۱۳۸۱
۱۷. نورالانوار، محمد مهدی باقری، انتشارات خورشید مکه، چاپ اول، ۱۳۸۳
۱۸. اسرار آفرینش اهل بیت (ع)، عباس آقایی، انتشارات یاران مهدی (عج)، چاپ پنجم ۱۳۸۲
۱۹. تحفه امام مهدی (عج)، محمد خادمی شیرازی، انتشارات موعود عصر (عج)، چاپ اول ۱۳۸۳
۲۰. علائم آخرالزمان پیرامون ایران و طهران، محمود گلپایگانی، انتشارات لاهوت، چاپ دوم ۱۳۸۳
۲۱. شش ماه پایانی، مجتبی الساده، ترجمه محمد مطهری نیا، انتشارات موعود عصر (عج)، چاپ سوم ۱۳۸۳
۲۲. آخرین نشانه‌های ظهور (چهل حدیث)، واحد پژوهش، انتشارات موعود عصر (عج)، چاپ سوم ۱۳۸۴
۲۳. چشم اندازی از حکومت مهدی (عج)، نجم الدین طبسی، نشر سازمان تبلیغات اسلامی، چاپ اول ۱۳۷۳
۲۴. رجعت، علامه محمد باقر مجلسی، ترجمه مرتضی جنتیان، انتشارات کانون پژوهش، چاپ اول ۱۳۷۹
۲۵. رجعت، محمدرضا ضمیری، انتشارات موعود عصر (عج)، چاپ دوم

۱۳۸۰

۲۶. گفتارهایی پیرامون امام زمان (عج)، دکتر حسن افتخار زاده، انتشارات

نیک معارف، چاپ چهارم ۱۳۷۹

۲۷. صحیفه مهدیه، سیدمرتضی مجتهدی سیستانی، نشر حاذق، چاپ سوم

۱۳۸۳

۲۸. امام مهدی (عج) از ولادت تا ظهور، علامه سید محمد کاظم قزوینی

۲۹. شیعه در اسلام علامه طباطبایی

۳۰. ظهور حضرت مهدی (عج) از دیدگاه اسلام...، هاشمی شهیدی

۳۱. الارشاد، شیخ مفید

۳۲. اصول کافی، محمد بن یعقوب کلینی

۳۳. روضه کافی، محمد بن یعقوب کلینی

۳۴. کمال الدین، شیخ صدوق

۳۵. منتخب الاثر، لطف الله صافی گلپایگانی

۳۶. الغیبه، شیخ طوسی

۳۷. روزگار رهایی، علی اکبر مهدوی پور

۳۸. بحار الانوار جلد ۵۱ و ۵۲ و ۵۳، علامه محمد باقر مجلسی

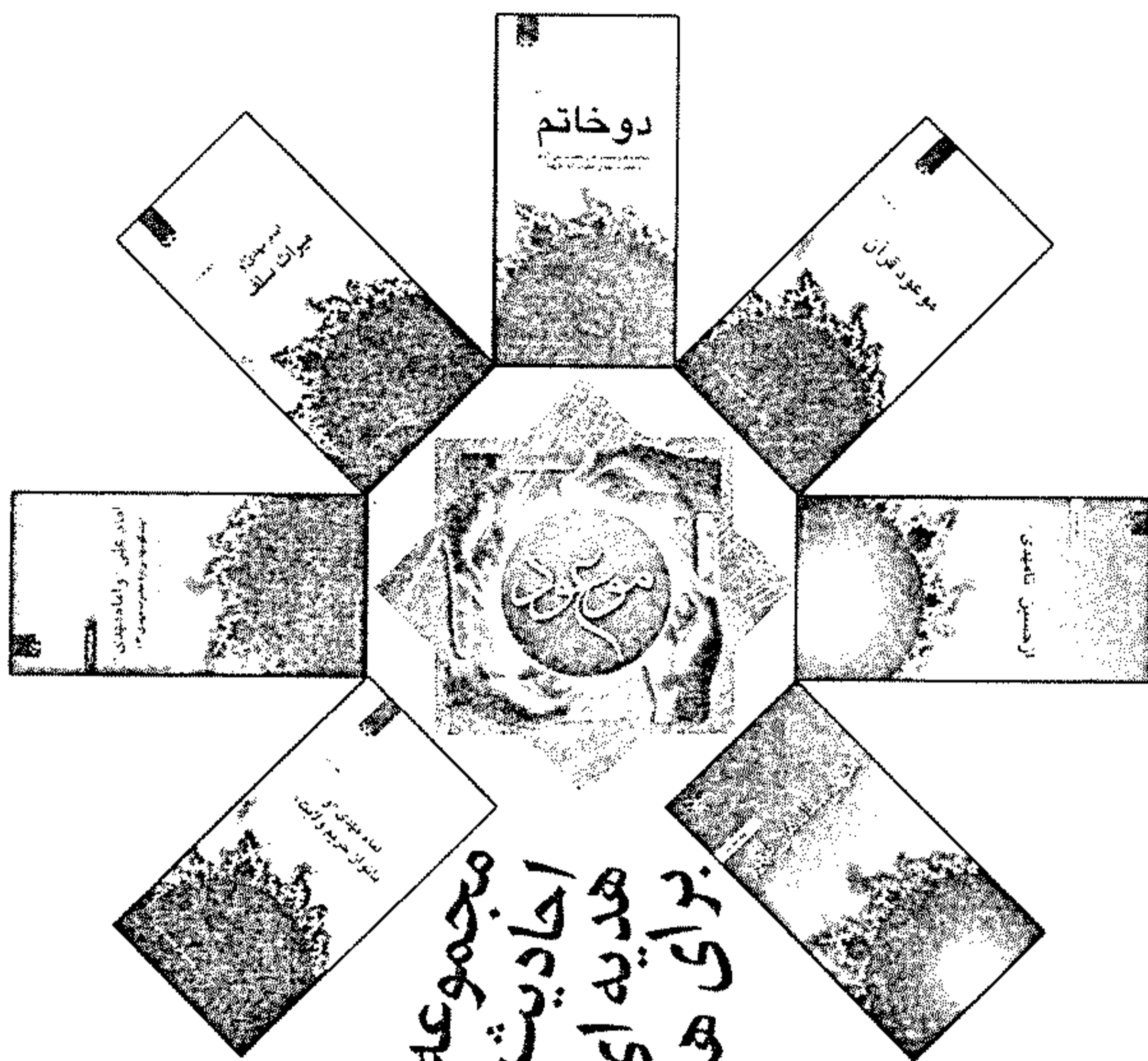
۳۹. تفسیر صافی

۴۰. تفسیر مجمع البیان

۴۱. تفسیر نمونه

۴۲. تفسیر برهان

۴۳. تفسیر قمی

مجموعه‌ای از برگزیده‌ترین
احادیث مهدوی
هدیه‌ای نفیس
برای همه‌ی جوانان